

Belediye

“YÖNETİŞİM, ŞEFFAFLIK, HESAP VEREBİLİRLİK VE KATILIM”

Fotoğraf. Uğurhan Betin - Getty Images

Yönetişim, katılımcılık yanında hesap verebilirlik, şeffaflık, hukukun üstünlüğü gibi yeni unsurları içinde bulunduran ve vatandaşın her türlü kamu işine müdahil olduğu bir yeni yönetim sistemini ifade etmektedir. Yönetişim olgusunun dünya çapında yaygınlaşması, 1991 Rio BM Zirvesi sonrası mümkün olmuştur. Bu zirve sonrası Avrupa Belediyeler Birliği, Hollanda'nın Aarhus kentinde bir toplantı düzenleyerek yönetim ilkelerini hayata geçireceklerini açıklamıştır.

Kent konseyi, kentteki tüm aktörlerin temsiline imkân veren, kentin sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak amacıyla sosyal politikadan mekân planlamasına kadar her konuda görüş oluşturan bir katılım mekanizmasıdır. Kalkınma, ekonomik gelişme yanında sosyal ve kültürel kalkınmayı da içeren geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu nedenle kent konseyi bir yandan kentte sesi çıkmayan kesimlerin temsilcisi olurken bir yandan da kalkınmanın sürdürülebilir olmasına katkıda bulunabilir. [Sayfa.5](#)

DÜNYA BELEDİYELERİNDEN KATILIM MODELLERİ

Yurttaşların ve paydaşların kent kararlarının bir parçası hâline gelmesi için kullanılan mekanizmalar çeşitleniyor, dönüşüyor.

Kent konseyleri, vatandaş/mahalle meclisleri ve semt danışma komiteleri gibi konvansiyonel metotlara web portalı & E-yönetişim & E-katılım (çevrimiçi danışmanlık), çevrimiçi anketler gibi yenilikçi yollar ekleniyor.

[Sayfa.7](#)

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

YEREL DEMOKRASİ DAHA ÖZGÜRLÜKÇÜ VE DEMOKRATİK BİR ÜLKENİN TEMİNATI

Özellikle 2000'li yıllardan sonra dünyadaki özgürlükler, demokrasi ve katılım kavramlarının geçirdiği dönüşümlere paralel olarak kamu yönetimi literatüründe demokratiklik, hukuk devleti ve insan hakları ilkeleri öncelikli kavramlar hâline geldi. [Sayfa.3](#)

Röportaj

İSMAİL KUMRU

Türkiye Kent Konseyleri Platformu Dönem Başkanı
Odunpazarı Kent Konseyi Başkanı

“BELEDİYE BAŞKANLARININ ÇAĞRI YAPMASI KENT KONSEYİ HAREKETİNİN YAYGINLAŞMASI İÇİN ÖNEMLİDİR” [Sayfa.2](#)

Röportaj

TÜLİN HADİ

İBB Kent Konseyi Başkanı

“HEDEFİMİZ BERABER ÜRETME ALIŞKANLIĞININ DOĞAL REFLEKS HÂLINE GELMESİ” [Sayfa.4](#)

Röportaj

İKBAL POLAT

Kadıköy Kent Konseyi Genel Sekreteri

“İZLEME VE DEĞERLENDİRME YAPMAK BAŞLIBAŞINA ÖNEMLİ” [Sayfa.9](#)

Röportaj

EMRE KARAGÖZ

Nilüfer Kent Konseyi Genel Sekreteri

“MAHALLE KOMİTELERİ MAHALLENİN SESİ” [Sayfa.10](#)

SODEMSEN

SOSYAL DEMOKRAT KAMU
İŞVERENLERİ SENDİKASI

ATA ALKAN

SODEMSEN İdari ve Mali İşler Müdürü

“KREDİ DERECELENDİRMESİ KİŞİLERİN, ŞİRKETLERİN, DEVLETLERİN KREDİ İTİBARI” [Sayfa.12](#)

Bültenimize katkıda bulunmak için;
teamarastirma@gmail.com

“BELEDİYE BAŞKANLARININ ÇAĞRI YAPMASI KENT KONSEYİ HAREKETİNİN YAYGINLAŞMASI İÇİN ÖNEMLİDİR”

Türkiye Kent Konseyleri Platformu’nun hem kurucularındansınız hem de 26. dönem başkanlığını yapıyorsunuz. Türkiye’de kent konseylerinin aldığı yolu nasıl değerlendiriyorsunuz? Dünyadaki yönetim anlayışıyla karşılaştığımızda neredeyiz?

İSMAİL KUMRU: Türkiye Kent Konseyleri Platformu 2010 yılında İzmir Konak’ta yaklaşık 40 kent konseyinin katılımıyla bilgi ve deneyim paylaşımı hedefiyle kurulmuştur. O yıllarda fazla bilinirliği olmayan bu yapının yıllar geçtikçe gelişerek Türkiye’nin her noktasındaki sorunları daha iyi görmek ve yerelden genele bakış açısını hayata geçirmek için ne denli doğru bir yapılanma ve örgütlenme şekli olduğunu zaman içerisinde çok daha net görebiliyoruz. Platformda öncülüğünü yaptığımız mahalle meclisleri uygulaması Türkiye’de birçok kent konseyine örnek teşkil etmiştir. Türkiye’de yeni bir hareket olan kent konseylerinin STK’lar ve vatandaş tarafından bilinirliği arttıkça ve yapısı doğru bir şekilde anlatıldıkça olumlu bir noktaya taşınıyor. Dünyadaki örnekleriyle kıyaslandığında onlara yakın bir hareket olma yolunda ilerliyor. Tabii ki bu hareketin gelişiminde belediye başkanlarının rolü çok önemli. Genellikle sosyal demokrat belediye başkanlarının görev aldığı kentlerde konseylerin daha özgür bir hareket alanı oluyor ve bu gelişim daha doğru ilerliyor.

Kent Konseyleri sayısında henüz çok gerideyiz. Bu konuda sivil topluma ve belediyelere sizce ne tür sorumluluklar düşüyor?

İSMAİL KUMRU: Yönetmelik gereği kent konseylerinin ilk kuruluş çağrısını belediye başkanlarının yapması gerekir. Belediye başkanlarının vizyonu ve sivil harekete bakış açısı kent konseylerinin kuruluşunda ve varlığında önemli rol oynar. Kent konseyleri sayısında geride kalınmasının önemli nedenleri arasında belediye başkanlarının kent konseyleri konusuna bakışını ve sahip çıkması noktasındaki tutumunu sayabiliriz. Kent konseyi olmayan kentlerde sivil toplum kuruluşları kurucu güç olarak ortaya çıkmalı. Kısacası sivil toplum kuruluşlarının bu konuda ısrarcı olması ve belediye başkanlarının çağrı yapması kent konseyi hareketinin yaygınlaşması için önemlidir.

Odunpazarı Kent Konseyi nasıl oluştu? İlk adım belediyeden mi yoksa konsey kurucularından mı geldi?

İSMAİL KUMRU: Odunpazarı Kent Konseyi 2009-2011 yıllarında, Eskişehir Kent Konseyi Başkanlığı yapmış ve milletvekilliği döneminde kent konseyleriyle ilgili birçok araştırma önergesi vermiş, kent konseylerinin gelişime katkı sağlamış Odunpazarı Belediye Başkanı Av. Kazım Kurt’un önceki deneyimlerinden yola çıkarak sivil demokrasi ve katılımcı vatandaş hareketine inancıyla yasadaki görevine istinaden kent konseyi genel kurulu çağrısını yapmasıyla oluşmuştur. Bu konuda ilk adım Odunpazarı Belediye Başkanı’ndan gelmiştir.

Alt meclisleriniz kimler? Toplumun tüm kesimlerini nasıl kapsıyorsunuz?

İSMAİL KUMRU: Odunpazarı Kent Konseyi bünyesinde Kadın Meclisi, Spor Meclisi, Çocuk Meclisi, Gençlik Meclisi, Engelli Meclisi ve Mahalle Meclisleri var. Ayrıca Çevre Çalışma Grubu, Bisiklet Çalışma Grubu, Türk Sanat Müziği Çalışma Grubu, Bağımlılık Çalışma Grubu, Çocuk Meclisi Korosu, İnsan Hakları Çalışma Grubu, Tiyatro Çalışma Grubu, Afet Çalışma Grubu, Türk Halk Müziği Çalışma Grubu, Hamamyolu Çalışma Grubu, Gastronomi ve Yemek Kültürü Çalışma Grubu ve Hayvan Hakları Çalışma Grubu bulunuyor. Odunpazarı Kent Konseyi toplumun tüm kesimlerini kapsama konusunda etkili. Bunun en iyi örneğini Odunpazarı’ndaki 35 mahallede mahalle meclisleri kurup her bireye mahalle meclisleri içerisinde yer vererek katılımı vatandaş modelini tarafsızlıkla hayata geçirerek gerçekleştirdi.

Belediyeyle çalışmalarınız ve işbirlikleriniz neler? Konseyin öncülüğünde hayata geçen ortak projeler var mı? Belediyenin toplumsal katılımı gözetip sonuç aldığı proje örnekleri var mı?

İSMAİL KUMRU: Kent konseyleri kamu kurumlarıyla, sivil toplum kuruluşlarıyla ve yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde hareket eden bir yapıdır. Ancak kentin gelişimi, değişimi ve vatandaşın yönetimde söz sahibi olması noktasında en önemli unsur, belediyelerdir.

Röportaj

“İSMAİL KUMRU”

Türkiye Kent Konseyleri Platformu Dönem Başkanı

Odunpazarı Kent Konseyi Başkanı

İSMAİL KUMRU

1974 yılında Eskişehir’de doğdu. Öğrenim hayatını Eskişehir’de tamamladı. 15 yıldır sivil toplum kuruluşlarında gönüllü aktivist olarak yer alıyor. 2009 yılında Eskişehir Kent Konseyi Genel Sekreterliği görevini üstlendi. 2010 yılında kurulan Türkiye Kent Konseyleri Platformu’nun kurucuları arasında yer aldı, birçok STK’nın kuruluşuna katkı verdi ve faaliyetlerinde yer aldı. 2014-2017 yılları arasında kurucularından olduğu Türkiye Kent Konseyleri Platformu genel sekreterliği görevinde bulundu. 2014 yılında Odunpazarı Kent Konseyi Genel Sekreterliği görevini yürüttü, 2016 yılında gerçekleşen seçimli genel kurulda Odunpazarı Kent Konseyi başkanlığına seçildi ve hâlen bu göreve devam ediyor. 2019 yılından bu yana da Türkiye Kent Konseyleri Platformu’nun dönem başkanlığına yapmaktadır.

Odunpazarı Kent Konseyi olarak kentin eksiklikleriyle veya gelişimiyle ilgili tespitlerimizi ve çözüm önerilerimizi mahalleden başlayarak belediyenin her birimine ve birim yöneticilerine konu başlıkları doğrultusunda aktarıyor ve raporluyoruz. Odunpazarı'nda yapılan "Enerji Parkı" ve "Hamamyolu Projesi" katılımcı yönetimin örnek projelerindedir. Aydınlatmasında güneş ve rüzgâr enerjisinden elde edilen elektriğin kullanıldığı ve çoğu alanı geri dönüşüm malzemelerinden inşa edilen "Enerji Parkı" projesi Odunpazarı Kent Konseyi Çevre Çalışma Grubu'nun, konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarının ve meslek odalarının katılımıyla hazırlanarak Odunpazarı Belediyesi tarafından hayata geçirilmiştir. Eskişehir'in en büyük yaya yollarından birisi olan "Hamamyolu Projesi" ise, Hamamyolu sakinlerinden, bölge esnafından, STK'lardan ve odalardan oluşan Hamamyolu Çalışma Grubu aracılığıyla raporlanarak belediyeye sunulmuştur. Odunpazarı Belediyesi de bu grubun önerilerini dikkate alarak proje şartlarını oluşturmuş ve hayata geçirmiştir. Bu proje uluslararası birçok ödüle layık görülmüştür.

Belediyenin stratejik planında katılımınız oluyor mu? Oluysa nasıl?

İSMAİL KUMRU: Mahalle meclisleri, çocuk meclisi, engelli meclisi, kadın meclisi, spor meclisi, afet çalışma grubu gibi tüm meclisler ve çalışma gruplarıyla belediyenin stratejik plan toplantılarına davet olarak katılım sağlamaktayız. Görüşlerimiz belediyenin stratejik planlarında harfiyen yer almaktadır.

STK'larla işbirliğiniz var mı?

İSMAİL KUMRU: Kent konseylerinin genel yapısı ve genel kurulu sivil toplum kuruluşu temsilcilerinden oluşur. Odunpazarı Kent Konseyi hemen hemen tüm etkinliklerini, projelerini sivil toplum kuruluşlarıyla ve temsilcileriyle gerçekleştirmektedir. Ayrıca çalışma gruplarında ve meclislerinde mutlaka alanıyla ilgili sivil toplum kuruluşu temsilcisi bulundurmaktadır. Tüm faaliyetlerimizi birlikte yönetme, hareket etme ve hayata geçirme anlayışıyla gerçekleştiriyoruz.

Kent konseylerinin katılımcı yönetimdeki yeri ve önemi sizce nedir?

İSMAİL KUMRU: Kent konseyleri, kurulduğu ve aktif olduğu tüm kentlerde katılımcılık açısından son derece önemli yapılardır. Meclis üyesinin, muhtarın veya sade bir vatandaşın kentte uygulanan projelerle ilgili düşüncelerinin, görüşlerinin alınması, hayata geçirilmesi katılımcı demokrasi ve bireyleri yönetime katmak açısından en doğru uygulamaların başında gelir. Birlikte yönetme mantığını hayata geçirmek isteyen ve samimi olan vizyoner yerel yöneticiler en ücra noktadaki sorunları gönüllü hareket içerisindeki vatandaştan öğrenebilir.

Bu mantığa inanmış yerel yöneticiler kentin değişimi sürecine vatandaşları dahil ederek sorunları kısa sürede tespit etmek anlamında birlikte yönetmenin avantajını siyasal ve sosyolojik açıdan görecektir ve başarılarına yansıtacaktır.

Bu doğrultuda Odunpazarı Belediyesi her ay belediye meclisi gündemini Odunpazarı Kent Konseyi bünyesinde bulunan ve mahalle meclislerinden oluşan koordinasyon kurulumuza sunarak onlardan görüş almaktadır ve bu görüşler belediye meclis toplantılarında değerlendirilmektedir. Bu uygulama, Türkiye'de örnek bir uygulamadır.

Bir diğer örnek uygulama, Odunpazarı Belediyesi Meclisi'nde Odunpazarı Kent Konseyi Başkanı'nın bir koltuğunun bulunmasıdır.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimler'den Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

YEREL DEMOKRASİ DAHA ÖZGÜRLÜKÇÜ VE DEMOKRATİK BİR ÜLKENİN TEMİNATI

Özellikle 2000'li yıllardan sonra dünyadaki özgürlükler, demokrasi ve katılım kavramlarının geçirdiği dönüşümlere paralel olarak kamu yönetimi literatüründe demokratiklik, hukuk devleti ve insan hakları ilkeleri öncelikli kavramlar hâline geldi. Bu değişimin en önemli yanı ise, katılım düşüncesinin hayata geçirilmesi noktasında öneminin artmasıdır. Nitekim son yıllarda ciddi bir gereksinim olan ve pek çok ülkede bu gereksinimin etkisiyle ortaya çıkan yeniden yapılanma çalışmalarında hesap verilebilirlik, şeffaflık, yerellik, yönetim, hemşeri katılımı gibi kavramların öne çıktığını görüyoruz.

Yerel demokrasinin temel taşlarından ve katılımcı yönetimin ayrılmaz parçalarından sayılabilecek kent konseyi uygulaması yerel yönetim temsilcileri başta olmak üzere o kentte yaşayan tüm hemşerilerin ve diğer ilgili kesimlerin katıldıkları bir oluşum niteliğiyle aynı yıllarda ülkemiz siyasetinin de hayatına girdi. Kent konseyleri gerek çok çeşitli kesimleri bir araya getirmesi gerek şehrin sorunlarını çözüme ulaştıran dinamik yapısıyla önemli bir role sahip. 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun Kent Konseyleri ile ilgili 76. maddesinin gerekçesinde de "kentte yaşayanlar arasında hemşerilik bilinci, kent vizyonunun geliştirilmesi, kent hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerinin hayata geçirebilmek amacıyla bir sivil forum ve danışma mekanizması oluşturulmasının yararlı olacağı" belirtiliyor. Söz konusu kanun maddesi uyarınca çıkarılan Kent Konseyi Yönetmeliği'nde de kent konseyinin amacı yasaya paralel şekilde tanımlanıyor.

Günümüzde yerel yönetimlerin siyasal olgunluğunun gelişmesi, demokratik anlayışın benimsenmesi ve ülke barışına katkı sağlanması yönünden etkisi ve önemi tartışılmaz. Bu bağlamda yerel yönetimle demokrasi arasında çok yakın ilişki var. Yerel yönetimler insanın özgürleştirilmesinde, kurumların demokratik yönetime yakınlığıyla demokrasinin yaşanabilmesinde ve insanların demokratik eğitim kazanmasında birincil kuruluşlar. Kent konseyleri, katılımcı demokrasinin yerel düzeyde harekete geçirilmesini sağlayan ve kentleri sürdürülebilir bir geleceğe taşıyan "ortaklık modeli" olarak yerelde çok aktörlü ve ortaklı bir yönetim tarzını ortaya çıkarıyor.

Bu yeni yönetim anlayışı, Cumhuriyet Halk Partisi'nin yönetim anlayışını da içermesi açısından bizler için daha da büyük önem arz ediyor. Geniş kesimlerin sesini dikkate alan, katılımlarını önemseyen demokrasi anlayışının her mahalleye, her eve girmesi, sesinin karşılık bulması ülkemiz demokrasisinin ve barışçı geleceğinin teminatıdır. Daha demokratik, hesap verebilir, şeffaf ve geniş kesimlere ulaşan bir yönetimin iktidarı için bu anlayışı savunmak bizlerin yurttaşlık görevi. Bu nedenle yerel yönetimlerimizin bu yönetim biçimini içselleştirmesi, kent konseylerinin önünü açması, en geniş kesimlerin katılımını teşvik etmesi oldukça değerli.

Sivil toplum ve sivil toplum kuruluşları gibi aktörlerin yönetimde etkin rol oynadığı ve demokrasi kültürünün toplumun tüm katmanlarına sinmiş olduğu ülkelerde kullanılan yerel demokrasi kavramının ülkemizde de yerleşmesi birtakım çalışmalarını zorunlu kılıyor. Bunlardan en önemlisi, yerel düzeyde demokrasinin gerçekleştirilebilmesi için yerel halkın yönetimin hem karar alma sürecine hem de kararların uygulanmasına yönelik denetim aşamalarına doğrudan katılımının sağlanması. Yerel demokrasi düşüncesinin vazgeçilmez katılım, yerel düzeyde halkın demokrasi bilincinin güçlendirilmesi ve yerel demokrasinin kökleştirilmesi için vazgeçilmez bir araç olduğu gibi kentte yerel hizmetlerin etkin, çabuk ve ucuz bir şekilde yerine getirilmesine de hizmet edebiliyor. Yerel yönetimlerin katılma, etkinlik, demokrasi, özgürlük gibi pek çok değerle birlikte anılması ve toplumun demokratikleşmesindeki önemli katkıları bu kuruluşların "yerel demokrasi" olarak adlandırılması sonucunu ortaya çıkarıyor. Başka bir deyişle yerel demokrasi, demokratik değerlerin yerel yönetimler için geçerli kılınması anlamını taşıyor. CHP, yerel yönetimlerimizi katılımcı, hesap verebilir, şeffaf yönetim anlayışının temsilcisi olarak görüyor. Biz ülkemizi de böyle bir anlayışla yönetmeye talibiz. Bu düşüncenin ve anlayışın yolunu açacak, demokratik tüm platformları destekleyecek olan önce CHP'li belediyeler olmalıdır. Vatandaşlarımızın uyarılarını, önerilerini, seslerini duyarak kenti içinde yaşayanları da kapsayacak bir anlayışla yöneteceğiz. Bu anlamdaki güzel örnekleri belediyelerimizde görmekten büyük kıvanç duyuyoruz.

“HEDEFİMİZ BERABER ÜRETME ALIŞKANLIĞININ DOĞAL REFLEKS HÂLINE GELMESİ”

İstanbul Kent Konseyi'nin oluşum sürecini anlatır mısınız? Çağrı, Sayın Ekrem İmamoğlu'ndan geldi. Sizce toplumun talebi var mıydı? Nasıl karşılandı? Sizin nasıl bir konsey hayaliniz var?

TÜLİN HADİ: Kent Konseyleri yönetmeliği uyarınca herhangi bir kent konseyi için yerel yönetimin bir görev süresi içinde iki kez seçim yapılıyor. İlk seçim belediye başkanının çağrısıyla ikincisi konsey başkanının çağrısıyla gerçekleşiyor. İstanbul Kent Konseyi için çağrı da bu şekilde Sayın Ekrem İmamoğlu tarafından gerçekleştirildi, seçim yapıldı ve İstanbul Kent Konseyi kuruldu. Seçimin hemen ardından bugüne kadar geçen sürede gördüğü ilgiye de bakılırsa toplumun böyle bir platforma ihtiyacı düşünüldenden fazlaymış.

İstanbul Kent Konseyi, konseylerin çalışma usul ve esaslarını tanımlayan yönetmeliğin yürürlüğe girişinden bu yana İstanbul'da ilk kez kuruldu. Sadece bu geçen sürede değil, öncesinde de katılıma dair olanakların, deneyimin eksikliği düşünülürse 2 yıllık görev süremiz konseyi en olgun düzeye getirmeye yeterli olmayacaktır. Ancak bir gün İstanbul Kent Konseyi kenti ilgilendiren herhangi bir gündeme dair görüşü ve ölçüsü merak edilen bir kuruma dönüşmeli.

İstanbul kültürel çeşitliliği çok olan büyük bir metropol. Kent Konseyi bu çeşitliliği nasıl kapsayacak? Nasıl bir örgütlenme yapısı düşünüyorsunuz? Öncelikleriniz ne olacak?

TÜLİN HADİ: İstanbul'un büyüklüğü düşünülünce tamamının nasıl kapsanabileceği gerçekten de önemli bir konu. İstanbul Kent Konseyi'nin kuruluşundan önce İstanbul'un 39 ilçesinden 28'inde kurulmuş ve belli bir deneyim birikimi de sağlamış kent konseyleri var. İlçe konseylerinin mahallelerle, İstanbul Kent Konseyi'nin de ilçe kent konseyleriyle kuracağı ilişki ve iletişim sayesinde kapsayıcılığı olabildiğince artırabileceğimizi düşünüyoruz.

Yönergemiz uyarınca da ilçe kent konseylerinin başkanları İstanbul Kent Konseyi yürütme kurulunun doğal üyeleri. İstanbul Kent Konseyi'nin bünyesinde stratejik plan temel alınarak oluşturulmuş 19 çalışma grubu ve kurulması kararlaştırılmış altı meclis -kadın meclisi, gençlik meclisi, çocuk meclisi, engelli meclisi, +65 meclisi, üniversiteliler meclisi- var.

Tüm bu meclis ve çalışma gruplarına STK'lar ve bağımsız gönüllülerin yanı sıra ilçe konseylerinin de katılımı var.

Belirlenmiş olan çalışma gruplarının her birinin alanı önemli ve her biri belli noktalarda mutlaka bir veya birkaç çalışma alanıyla kesişiyor. Bunlardan iklim krizi, gıda-tarım ve su ürünleri, kent sağlığı, hayvan hakları, kültür sanat ve dijital yaşam çalışma grupları en tempolu ilerleyenler.

Hedefimiz, İstanbul'da yaşam kalitemizi artırmak üzere belediyenin hizmetlerine destek sağlamak, katılımçılık kültürünü geliştirmek ve beraber üretme alışkanlığının doğal refleks hâline gelmesine katkıda bulunmak.

Sizce katılımcı bir kentin olmazsa olmaz aktörleri ve bileşenleri nedir?

TÜLİN HADİ: Kamu, özel ve sivil toplum olmak üzere üç sektörün tüm çeşitliliğiyle bir arada bulunması şart. Bunun ötesi tamamen niyetlere bağlı.

Konsey, sivil toplum kuruluşlarıyla nasıl çalışmayı hedefliyor?

TÜLİN HADİ: İstanbul Kent Konseyi'nin gerek genel kurulu gerek yürütme kurulu içinde STK temsilcileri var. Tüm çalışma grupları ve meclisler de STK katılımına açık. STK'lar dahil oldukları grupların geliştirdiği önerileri ve projeleri belediyeye birlikte olgunlaştırırken uzmanlaştıkları alanın birikimini kentin çevre ve yaşam kalitesini artırmak üzere kullanabilecekler.

Konseyin belediye meclisleri üzerinde nasıl bir etkisi olacak? Yaptırım gücü olacağını düşünüyor musunuz?

TÜLİN HADİ: Konseyde geliştirilen öneriler genel kurulun onayı ardından görüşülmek üzere belediye meclisine sunuluyor. Belediye Meclisi bu önerileri kabul ettiği gibi reddedebilir de. Bu durumda konseyin yasal olarak bir yaptırım gücü yok. Yaptırım gücü olmamakla beraber farkındalık yaratarak ve kentin kültürel, doğal, tarihi değerlerine sahip çıkma görevini yerine getirerek belli bir ağırlığa, etki ve öneme sahip olabilir.

Dünya metropollerinden örnek aldığınız konsey yapılanmaları ve projeleri var mı?

TÜLİN HADİ: Dünyanın başka bir yerinde kent konseyinden bahsettiğinizde aslında belediye meclisinden bahsetmiş oluyorsunuz. Her ne kadar ismi kent konseyi olsa da İstanbul Kent Konseyi bir İstanbullu Yurttaşlar Meclisi. Dünyanın başka yerlerindeki kent konseyleri yapısal olarak Türkiye'dekilerden farklı olsalar da yönetim açısından incelenmeleri iyi olur.

Röportaj

“TÜLİN HADİ”

İBB Kent Konseyi Başkanı

TÜLİN HADİ

1969 yılında İstanbul'da doğdu. 1987 yılında Saint Michel Lisesi'nden, 1993 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi'nden mezun oldu. 1992-1994 yılında Turgut Cansever'in bürosunda çalıştığı dönemden bu yana mesleki faaliyetini Cem İlhan'la birlikte TeCe Mimarlık çatısı altında sürdürüyor. Ulusal ve uluslararası mimari proje yarışmalarında ödüller aldı, ulusal yarışma jüri üyeliklerinde bulundu.

2003-2006 yılları arasında CNN Türk'te yayınlanan Design360 programının yapımcılığını ve sunuculuğunu üstlendi. 2006 yılında Genç Mimar Ödülü'nü aldı. Cem İlhan'la birlikte tasarlamış olduğu ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü Rektörlük, BİM ve Kütüphane Binaları (2006) ve Vehbi Koç Vakfı Ford Otosan Kültür ve Yaşam Merkezi (2012) yapılarıyla Ulusal Mimarlık Yapı Dalı ödüllerini aldı. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde mimarlık fakülteleri stüdyolarında proje yürütücülüğü yaptı. Hâlen Bilgi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde proje stüdyosu yürütücülüğü de yapıyor.

“YÖNETİŞİM, ŞEFFAFLIK, HESAP VEREBİLİRLİK VE KATILIM”

Ülkemizde yerel yönetimler katılımcı yönetim gibi kavramlarla daha yeni tanışırken literatüre “yönetişim” kavramı girdi. Yönetişim, karşılıklı etkileşimi içeren bir kavram. Katılımcı yönetimden nerede ayrılıyor? Yönetişimin parametreleri nedir? Dünyada nasıl uygulanıyor? Bizde yeterince içselleştirildi mi sizce?

FİKRET TOKSÖZ: Ülkemizde yerel yönetimlerde “katılımcı yönetim” neredeyse iki yüz yıllık bir geleneğe sahiptir. Katılımcı yönetime mahalle muhtarlıklarının (1829) kurulmasıyla başladığı söylenebilir. Bunu 1840’da sancak ve eyaletlerde muhassılık meclislerinin kurulması izlemiştir. Daha sonra belediyelerin kurulmasıyla katılımcı yönetim modeli tüm Osmanlı topraklarına yayılmıştır. Cumhuriyet Dönemi’nde 1930’da çıkarılan Belediye Kanunu’nun 13. maddesinde yer alan “Hemşerilik Hukuku” kavramıyla “katılım” tüm vatandaşlar için bir hak olarak tanımlanmıştır. 1946 yılında çok partili yönetim rejimine geçtikten sonra kentlerde katılım yavaş yavaş uygulama olanağı bulmuştur.

Yerel yönetimlerde yakın zamana kadar katılım; muhtar toplantıları, esnaf odaları ve akademik odalarla yapılan toplantılardan ibaret olmuştur. Başka bir ifadeyle bu dönemlerde katılım, edilgen bir danışma olgusu şeklinde ele alınmıştır. Vatandaşın her türlü karar ve uygulamaya etkin bir katılımı yerine belediyelerin ihtiyaç duydukları konularda danışma toplantılarıyla yetinilmiştir. Katılımın bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmasında 1961 Anayasası sonrası oluşan demokratik atmosfer, hızlı kentleşmeyle merkezi-yerel yönetim çekişmesi gibi nedenler önemli rol oynamıştır. Özellikle 1973 yerel seçimlerinden sonra CHP’nin 33 il merkezi belediyesini kazanması sonrası merkez-yerel çatışması daha çok hissedilir olmuştur. Bu dönemde merkezi iktidara karşı yerel gücün harekete geçirilmesi için Ankara, İstanbul başta olmak üzere pek çok kentte sivil toplum örgütleriyle işbirliklerine gidilmeye başlanmıştır.

Yönetişimin ortaya çıkışı ve katılımın yönetişimin bir unsuru hâline gelmesi Türkiye ve dünyada yeni bir olgudur. 1980’lerde belirgenleşen küreselleşme, 1990’da iki kutuplu dünyanın son bulması sonucunda insan haklarına saygı, bireyin önem kazanması, yeni demokratik taleplerin ortaya çıkışı gibi nedenler geleneksel yönetim yapısının yetersizliklerini gözler önüne sermiştir.

Fotoğraf: Uğurhan Betin - Getty Images

Özellikle çevre sorunlarıyla başa çıkmak için merkezi-yerel yönetimin ve özel sektörle sivil oluşumların bir araya gelme zarureti birlikte/ortaklaşa bir yönetim modelinin, başka bir deyişle yönetişim anlayışının meydana çıkmasına neden olmuştur. Bu gelişmelerin sonunda geleneksel yönetim “yönetişim” anlayışına dayalı bir modele dönüşmüştür.

Yönetişim, katılımcılık yanında hesap verebilirlik, şeffaflık, hukukun üstünlüğü gibi yeni unsurları içinde bulunduran ve vatandaşın her türlü kamu işine müdahil olduğu bir yeni yönetim sistemini ifade etmektedir. Yönetişim olgusunun dünya çapında yaygınlaşması, 1991 Rio BM Zirvesi sonrası mümkün olmuştur. Bu zirve sonrası Avrupa Belediyeler Birliği, Hollanda’nın Aarhus kentinde bir toplantı düzenleyerek yönetişim ilkelerini hayata geçireceklerini açıklamıştır.

Yönetişim kavramının Türkiye kamu yaşamına girişi 1996’da İstanbul’da toplanan BM Habitat Konferansı’yla olmuştur. Bu toplantı sırasında UNDP Habitat Konferansı’na katılan ülkelerde yönetişim alanında bir pilot proje başlatma kararı olmuştur.

Bu proje kapsamında Türkiye de yerel yönetimlerde UNDP ortaklığında bir pilot proje uygulamayı kabul etmiştir. Bu proje çerçevesinde istekli belediyelerde yönetişim projesi uygulanmaya konmuştur. Projenin uygulanmasına kent konseylerinin kurulmasıyla başlanmıştır.

Bu pilot kentlerde uygulanan yönetişim projesi sonucunda elde edilen deneyimler 2005 Yerel Yönetim Reformu’nun şekillenmesine katkıda bulunmuş ve kent konseyi zorunlu bir danışma organı olarak belediye yapısına eklenmiştir.

Yönetişim, ileri demokrasilerde başarıyla uygulanmaktadır. Yönetişimin parametreleri, Türkiye’nin de kurucusu olduğu Avrupa Konseyi tarafından geliştirilmiş bulunmaktadır. Belediyelerimizin çoğu bu parametrelerden haberdardır. Bu parametreler kullanılarak Argüden Yönetişim Akademisi tarafından İstanbul ilçe belediyeleri için demokratik bir yönetişim karnesi oluşturma çalışması tamamlanmış bulunmaktadır.

Belediyelerin yönetişimi içselleştirmesi biraz zaman alacak gibi gözüküyor. Ülkedeki demokrasi atmosferiyle ilişkisi düşünüldüğünde yönetişimin içselleştirilmesi konusundaki isteksizlik anlayışla karşılanabilir. Yakın zamanda yönetişimin tüm ülkede uygulanacağına inanıyorum.

Röportaj

“FİKRET TOKSÖZ”

İyi Yönetişim Danışmanı

FİKRET TOKSÖZ

Lisans derecesini Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi’nden aldı. Daha sonra TODAİE’de kamu yönetimi uzmanlığı programını bitirdi. Yüksek lisans eğitimini Manchester Üniversitesi’nde yerel yönetim üzerine yaptığı çalışmalarla tamamladı. 1978-1980 yılları arasında Yerel Yönetim Bakanlığı’nda müsteşar yardımcılığı görevinde bulundu. Bu görevi sırasında OECD’de Urban Management Unit komitesinde Türkiye’yi temsil etti. Daha sonra kamu hizmetinden ayrılarak sivil sektörde çalışmaya başladı. Sırasıyla Uluslararası Belediyeler Birliği’nde başdanışmanlık, Marmara Belediyeler Birliği’nde genel sekreterlik yaptı. 2002’den bu yana da TESEV’de İyi Yönetişim programında çalışmaktadır. İyi Yönetişim ve yerel yönetimler üzerine araştırmaları, makaleleri ve kitapları bulunmaktadır.

Kent konseyleri yönetişimin önemli bir tamamlayıcı unsuru olarak hayatımıza girdi. Mevcut örgütlenmelerden (belediye meclisleri, muhtarlar, stk'lar, il, ilçe örgütleri vb.) nasıl farklı bir iş yapma biçimi öneriyor?

FİKRET TOKSÖZ: Kent konseyi, kentteki tüm aktörlerin temsiline imkân veren, kentin sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak amacıyla sosyal politikadan mekân planlamasına kadar her konuda görüş oluşturan bir katılım mekanizmasıdır. Son Büyükşehir Kanunu'yla belediyelerin ilin topyekûn kalkınmasından sorumlu hâle getirilmesinden sonra belediye idare yapısının yetersiz kaldığı alanlarda kent konseyleri daha da önemli olmuştur.

Kalkınma, ekonomik gelişme yanında sosyal ve kültürel kalkınmayı da içeren geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu nedenle kent konseyi bir yandan kentte sesi çıkmayan kesimlerin temsilcisi olurken bir yandan da kalkınmanın sürdürülebilir olmasına katkıda bulunabilir.

Kent konseyleri belediyeyle organik bağı olmakla birlikte bağımsız bir yapı olarak öngörülmüştür. Ne yazık ki neredeyse tüm belediyelerde kent konseyleri belediye başkanlarının arka bahçeleri gibi ele alınmaktadır, bağımsız tartışma ve karar oluşturma ortamına izin verilmemektedir.

Bu nedenle kendisinden beklenen işlevleri de yeterince yerine getirememektedir. Buna rağmen özellikle meslek odaları açıklık, saydamlık ve hesap verebilirliğin sağlanması açısından katkı verebilir. Örneğin, Diyarbakır Kent Konseyi'nin geçmişteki denetleme görevi buna örnek verilebilir.

Kent konseyleri belediye başkanlarının mecliste ağırlığının olmadığı durumlarda halk yararına kararların oluşturulmasında etkin bir rol oynayabilir. Önümüzdeki dönemde bunun örneklerini görmeyi umuyorum.

Yerel yönetimlerin stratejik planlarının hazırlık sürecinde kent konseyleri nasıl bir rol üstlenebilir sizce?

FİKRET TOKSÖZ: Kent konseyleri stratejik planın hazırlanması evresinden uygulama aşamasına kadar belediyenin misyon ve vizyonun belirlenmesiyle bunlara uygun etkinlik ve eylemlerin oluşturulmasına katkı sağlayabilir. Bu amaçla kent konseyleri, çalışma gruplarını belediye meclislerindeki mevcut komisyonlarıyla uyum sağlayacak biçimde oluşturmalıdır.

Böylece stratejik planın hazırlanmasında ve uygulanmasında meclis komisyonlarıyla işbirliği yaparak karar alma mekanizmasına etkin biçimde müdahil olabilir.

Kent konseylerinin verimli çalışmasında sivil toplum kuruluşlarına nasıl bir sorumluluk düşüyor? Ülkemizdeki STK'lar bu alanda yeterli farkındalığa sahip mi sizce?

FİKRET TOKSÖZ: Kent konseyinin görevlerini tanımlayan maddede kent konseyleri için geniş bir çerçeve çizilmiştir. Bu çerçevede konseylerin denetleme işlevleri önem kazanmaktadır. Açıklık, hesap sorma ve hesap verme ile stratejik planın uygulanması aşamasında sivil toplum etkin görev alabilir.

Son zamanlarda pek çok AB destekli projeye belediyelerin denetlemesi, hesap vermeyi kolaylaştırma aşamasında yürütülen projelerin var olması sivil toplum için önemli aygıtlar geliştirmektedir. Ayrıca yeminli muhasebe uzmanlarının oluşturduğu derneklerin mali denetleme açısından işe yarayacağını düşünmekteyim.

TESEV'in Belediye Kent Konseyleri Platformu'yla geliştirdiği projeden söz eder misiniz? Projenin kapsamı, hedefleri ve paydaşları nedir? Pilot uygulamalarından alınan önemli sonuçlar var mı?

FİKRET TOKSÖZ: TESEV, kuruluşundan bu yana yönetim alanında çalışmalar yapmaktadır. Şu anda TESEV, AB destekli bir projeye belediyelerin stratejik planlarının uygulamasını izlemeyi kolaylaştıran bir dijital aygıt geliştirmektedir.

Bu dijital uygulama sayesinde kent konseyleri ve ilgili STK'ların belediyelerin stratejik planlarını ne oranda gerçekleştirdiklerini izlemesi sağlanacaktır. Kullanıcı dostu bu uygulama, her STK'nın kendi alanı için izleme yapmasını mümkün kılmaktadır. Şu anda 10 pilot belediyede denemeler yapılmaktadır.

Yerelde "yönetişim"i hayata geçirmede yerel yönetimlere düşen sorumluluklar nelerdir?

FİKRET TOKSÖZ: Son yerel yönetim seçimleri sırasında adayların sık sık şeffaflık, hesap verebilirlik ve katılımdan söz etmesi olumlu bir gelişmedir. Belediye başkanları ile başkanların ait olduğu partilerin yönetim konusunda istekli ve ısrarcı olmaları gerekmektedir. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi şehirler başta olmak üzere bazı büyük şehirlerin de yönetim alanında daha katılımcı, daha açık ve hesap verebilir davrandıkları gözlemlenmektedir. Bunları olumlu görüyorum. Siyasi partilerin kendi belediyelerinin yönetim parametrelerine göre yönetilmesini denetleyip teşvik etmesi büyük önem taşımaktadır.

DÜNYA BELEDİYELERİNDEN KATILIM MODELLERİ

Yurttaşların ve paydaşların kent kararlarının bir parçası hâline gelmesi için kullanılan mekanizmalar çeşitleniyor, dönüşüyor. Kent konseyleri, vatandaş/mahalle meclisleri ve semt danışma komiteleri gibi konvansiyonel metotlara web portalı & E-yönetişim & E-katılım (çevrimiçi danışmanlık), çevrimiçi anketler gibi yenilikçi yollar ekleniyor.

MADRİD, MARES PROJESİ

MARES, girişimleri teşvik etmeyi ve Madrid'te 5 sektörel alanda (mobilité, gıda, geri dönüşüm, enerji ve bakım) değişimi amaçlayan bir kentsel dönüşüm projesi. Kentsel dönüşüm süreçlerine yurttaş katılımının artırılması amacıyla hayata geçirilen uygulama kapsamında vatandaşların önerilerini ve projelerini "Decide Madrid" portalında sunmaları teşvik ediliyor. Bugüne kadar vatandaşlar portal üzerinden 20.000'den fazla teklif sundu, oylama sonucu destek alan projeler uygulamaya konuldu. Oylama posta yoluyla ve dijital platform aracılığıyla yapıldı. Bu kapsamda bugüne kadar 100 milyon avruluk bir bütçeyle 200'den fazla proje finanse edildi.

ATİNA, SYNATHINA PLATFORMU

Atina, sivil toplum ve kamu işbirliği için dijital ve fiziksel bir alan sağlayan Bloomberg ödüllü synAthina platformunu uzun süredir uyguluyor. 2013 lansmanından bu yana synAthena 381 grubun kentin en kırılğan gruplarını hedefleyen 3000'den fazla hizmet uygulamasını tasarladı.

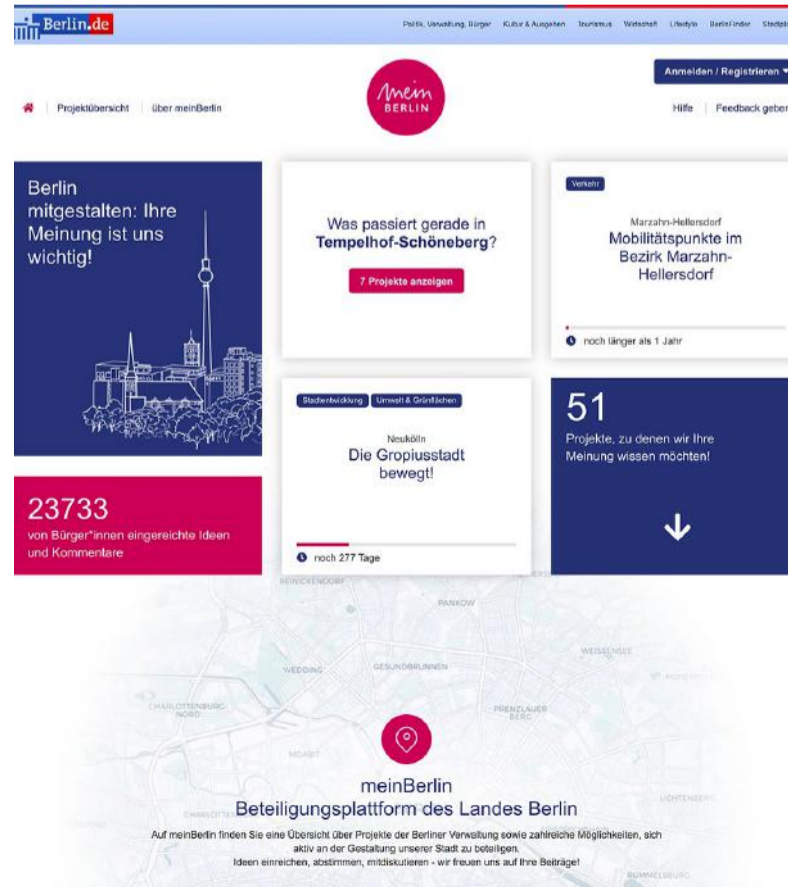

Uygulama aynı zamanda ekonomik açıdan zorlu geçen yıllarda kentsel paydaş arasındaki müzakerenin yeniden gerçekleşmesinin anahtar araçlarından biri oldu. Uygulanan yöntem; güvenin yeniden inşa edilmesini, demokratik katılımın sağlanmasını, vatandaşların reformlara dahil edilmesini, sivil toplum ve şehir idaresi arasındaki diyalog sürecinin tesis edilmesini sağladı. SynAthina platformu, kamu politikası belirleyicilerinin ve sivil aktivistlerin ortak odak noktasıyla işbirliği yapabilecekleri inovatif bir alan sağlıyor.

BERLİN, AÇIK VERİ VE MEIN BERLİN

Berlin'deki en önemli e-katılım stratejilerinden birini "Açık Veri" oluşturuyor. Açık Veri web sayfası vatandaşlara senato çözümlerine, resmi belgelere ve kararlara ve başkentin tüm bileşenlerine ilişkin bilgi sağlıyor. Bununla birlikte Berlin'in akıllı şehir e-katılım stratejisi "Mein Berlin" (My Berlin), Berlin'in geleceğe yönelik ana katılımcı aracı olarak ortaya koyuluyor. Mein Berlin platformunun beta sürümü 2015'te piyasaya sürüldü. Sitede ilk aşamada vatandaşların bilgilerin nasıl işlendiğini öğrenmesi için prosedür hakkında bilgi veriliyor. İkinci aşamada ise, her vatandaşın kamu bütçesinin nasıl bölünmesi gerektiği konusunda beyin fırtınası yapabileceği ve düşüncelerini iletebileceği bir alanda fikirler toplanıyor. Bu aşama aynı zamanda vatandaşların diğer insanların fikirleri hakkında yorum yapmasına ve tartışmasına olanak tanıyan bir alan oluşturuyor. Vatandaşlar fikir önermek için zaman açısından sınırlanılmıyor. Fikirleri ilerleyen yıllarda da değerlendirilebileceğinden vatandaşların fikirlerini teslim etme ve tartışma süreci açık tutuluyor. Bir vatandaşın fikri kabul edilirse karar "Mein Berlin" web sitesinde yayınlanıyor.

BRÜKSEL, BRUSSELS BY US

Brussels by Us, insanların yerel mahalleler için somut çözümler üzerinde çalışmasını ve işbirliği yapmasını sağlayan vatandaş katılım projesi. Projenin amacı, üç farklı bölge için işlevsel ihtiyaçlar ve çözümler düşünerek kamusal alan tasarlamak. Proje, ticari tekliften kentsel bahçeciliğe kadar vatandaşların isteklerini ve ihtiyaçlarını tespit etmek için kullanılıyor. Bu kapsamda hayata geçen örneklerden biri, Brüksel Kuzey Tren İstasyonu. Bu istasyonun mahallelilerin, gezginlerin, öğrencilerin ve diğer kesimlerin ortak kullanabileceği çok fonksiyonlu bir alan şeklinde yeniden tasarlanması için şehir yönetimi vatandaşlara danıştı. İşlevsellik ana tema seçildi ve Kuzey bölgesi sakinlerinin önerileri/görüşleri platform üzerinden alındı. Bu öneri ve görüşlere göre görsel tasarımlar yapıldı. Yemek katından aydınlatmaya, su sisteminden duvar dekorlarına kadar her konuda semt sakinlerine danışıldı.

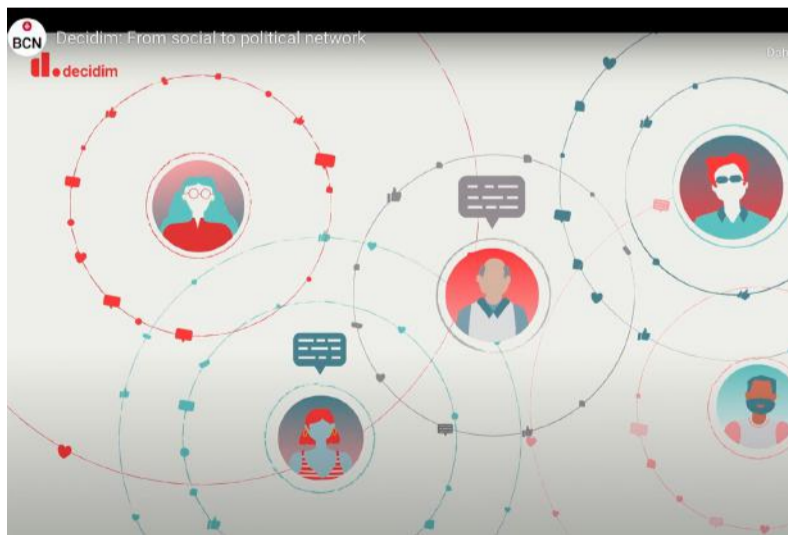

BARCELONA, DECIDIM.ORG

Decidim.org: İspanya ve Fransa'da 40'tan fazla belediye tarafından benimsenen açık kaynaklı, çevrimiçi bir altyapı örneği. Decidim aracılığıyla binlerce insan önerilerde bulunuyor, karar alma tartışmalarını teşvik ediyor ve kararların uygulanmasını izliyor. Barcelona'da 2016'daki lansmanından bu yana 28.500'den fazla kişi platforma katıldı ve yaklaşık 12.500 teklif sunuldu. Bu tekliflerin 9.000'i kamu politikasına dönüştürüldü. Bu kapsamda 2023'e kadarki belediye bütçesinin %5'i katılımcı bütçe olarak ayrıldı.

Bu kapsamda Barcelona halkı mahallelerine veya bölgelerine yapılacak 75 milyon avroluk yatırımın nasıl yapılacağı konusunda doğrudan söz sahibi olacak. İlk aşamada projeler, ihtiyaçları karşılama ve belediye eylem programıyla ve yönetmelikleriyle uyumlulukları açısından değerlendirilecek. İkinci aşamada ise, şehirde resmi olarak ikamet eden 14 yaşın üzerindeki kişiler hangi projelerin şehir için öncelikli olduğunu seçebilecek. Katılımcılar Decidim.barcelona platformu üzerinden iki ila on proje arasında seçim yapabilecek. Bu aşamada her bölge için otuz proje seçilecek. Destekleyiciler ve belediye ekipleri her bir projenin teknik yönleri, bütçesi, maliyetleri ve takvimi üzerinde karar vermek için birlikte çalışacak. Şehrin on bölgesi 75 milyon avroluk toplam bütçeyi paylaşacak.

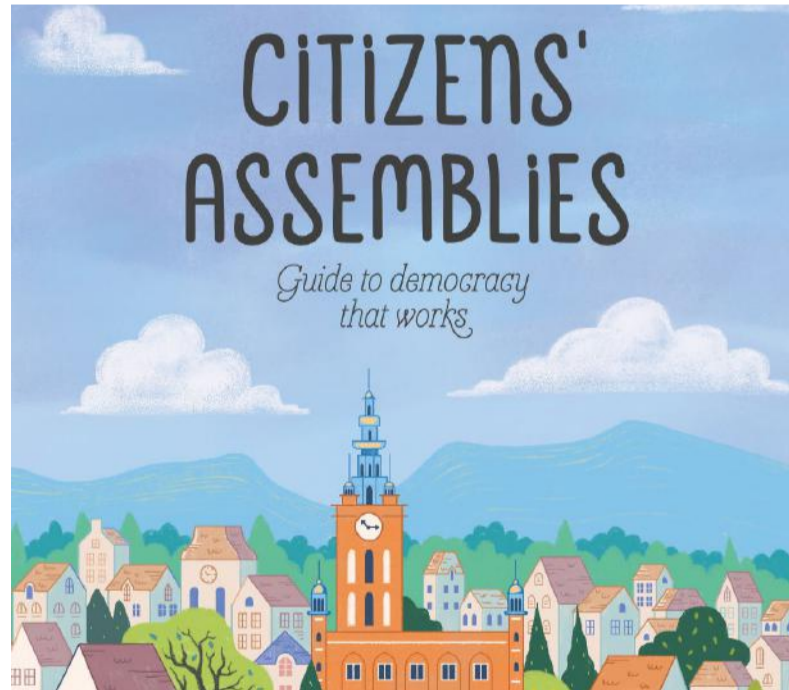

GDANSK, VATANDAŞ MECLİSLERİ

Polonya'nın kuzeyindeki Gdańsk şehri şimdiye kadar üç yurttaş meclisi düzenledi. İlki, bazı ilçelerde sele neden olan aşırı yağıştan sonra 2016 yılında başlatıldı. Şehir birimlerinin yağış sonrası müdahalesi yetersiz görüldü ve bir vatandaş Gdańsk belediye başkanı Paweł Adamowicz'e ulaşarak ileride meydana gelebilecek şiddetli yağmurlara karşı nasıl önlem alınması gerektiği konusunda tavsiyelerin toplanması için yurttaşlar meclisi kurulmasını teklif etti. Belediye başkanı teklifin ve mecliste çıkacak tavsiyelerin halktan %80 destek alması hâlinde bağlayıcı olması önerisini kabul etti.

Böylece karar alma süreçlerinde müzakereci bir demokrasi modeli ortaya koyuldu. Gdańsk'taki yurttaş meclisleri hukuki açıdan belediye başkanı tarafından yürütülüyor. Ancak uygulamada bir belediyeye işbirliği içinde 3 bağımsız koordinatörden oluşan ekip, toplantıları organize ediyor. Vatandaş meclisleri kura yoluyla seçilen katılımcılardan meydana geliyor. Katılımcıların demografik dağılımına dikkat ediliyor. Toplantılar her Cumartesi günü kısa sürecek şekilde düzenleniyor. Toplantılar gerçekleşmeden önce belirlenen katılımcılara haftanın konusu veriliyor ve konuyla ilgili çalışma yapıp öneri geliştirmeleri isteniyor. Mevcut sorunların çözümü üzerine sunulan önerilerin referandumda %80 destek alması hâlinde kararlar hayata geçiriliyor.

PARİS, KATILIMCI BÜTÇELEME

Katılımcı bütçeleme, vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının bütçe kaynaklarının nereye ve nasıl harcanması gerektiğine ilişkin kararlara katılma hakkına sahip oldukları bir model. 2000'li yılların başından beri çeşitli ülkelerde uygulamaya geçilen bu modelin en iyi örneklerinden birini Paris'te görüyoruz.

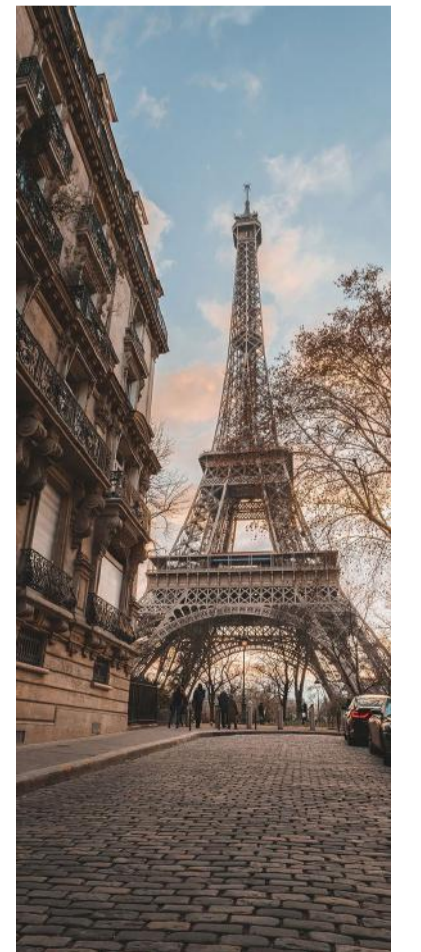
2014'te devreye giren bu model, şehrin yıllık yatırım bütçesinin %5'ini kapsıyor. Bu da yaklaşık 500 milyon avroya denk geliyor.

Örneğin, 2016'da 158.964 kişi oy kullanarak bütçenin yaklaşık 100 milyon avrosunun nereye harcanacağına karar verdi. Çocuklar ve gençler erken yaşta aktif vatandaş anlayışıyla karar verme sürecine dahil ediliyor.

Şehrin 20 ilçesinin her biri yerel projelere tahsis edilmiş bir katılımcı bütçeye sahipken 30 milyon avro özel olarak yoksul mahalleler için ayrılıyor.

Ayrıca tüm Paris için şehir çapında katılımcı bir bütçe bulunuyor.

2014 yılından bu yana 11.253 proje sunuldu, 416 proje oylandı ve onaylandı. Oy kullananların sayısı da her yıl önemli oranda artıyor.

“İZLEME VE DEĞERLENDİRME YAPMAK BAŞLIBAŞINA ÖNEMLİ”

Röportaj

“İKBAL POLAT”

Kadıköy Kent Konseyi
Genel Sekreteri

Kent konseylerinin mevzuata girmesinin üzerinden 15 yıl geçti. Katılımcı demokrasinin bu önemli kazanımı hem toplum hem de belediyeler tarafından yeterince içselleştirildi mi?

İKBAL POLAT: Türkiye’de Belediye Kanunu’nun ilk yapım yılı 1930 olup üzerinden 90 yıl geçmiş bulunuyor. Hâlâ merkezi idareyle yerel idare arasındaki ilişkiler ya da yerel yönetimlerin önemi tam oturmuş değil. Sevindirici olan ise, son dönemde yerelliğin öneminin artması ve buna bağlı olarak belediyelerin de gerekli ilgiyi görmeye başlamasıdır.

Kent konseyleri için de durum biraz benzer. 15 yıllık bir mevzuat geçmişine rağmen kent konseyi işleyişi ve anlayışı henüz yerleşik hâle gelmedi. Çoğu belediye veya STK kent konseyinin nasıl kurulacağını bilmiyor. Hâlbuki kent konseyleri karar süreçlerine katılımın, yerel demokrasinin, yönetim süreçlerinin en önemli ve değerli mekanizması. Kanun koyucu da bu mekanizmanın doğru çalıştırılması görevini belediyelere vermiş.

Yani belediyelerimiz diğer görevlerini hayata geçirir gibi katılım ve yönetim sürecinin organizasyonu işini de yapmalı. Ama bunu yaparken dikkat etmeli. Kentin imar işinin, çöpünü toplamanın dışında bir faaliyet bu. Sivil toplumun bağımsızlığına dikkat etmeli. Dolayısıyla kent konseylerinin bağımsızlığına, kendi karar süreçlerine özen göstermeli diye düşünüyoruz.

1398 belediye var, 2019 verilerine göre 285 kent konseyi bulunuyor. Sizce yerel yönetimlere ve sivil topluma düşen sorumluluklar nedir?

İKBAL POLAT: Kent konseyleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 76. maddesine göre kurulması gereken yapılardır. Kanun, belediyelere kent konseylerini kurma ve kent konseyleri yönetmeliğine uygun çalıştırılması görevini vermiştir.

Dolayısıyla 1398 belediyenin kent konseylerini kurması gerekir. Türkiye Kent Konseyleri Platformu ve Birliği bu konuda çok önemli çalışmalar yapmaktadır. Kamu yönetimine kazandırılmış bu mekanizmanın içselleştirilmesi ve kurumsallaşması için daha fazla desteğe ihtiyaç vardır.

Kent konseylerinin üyeleri yönetmeliğin 8. maddesinde tarif edilmiş olup yapısında sivil toplum kuruluşları da bulunmaktadır. Sivil toplumun gelişmesinde de önemli rolü olan kent konseylerinin oluşumunda ve işleyişinde STK’lar aktif rol almalıdır. Maalesef belediyelerimiz kadar sivil toplum kuruluşları da gerekli ilgiyi göstermemektedir. Çoğu sivil toplum kuruluşu kendileri için en önemli katılım aracı olan konseyler hakkında yeterli bilgiye sahip değildir.

Kent konseylerinin gelişmesini ve sürdürülebilir işleyişini sağlamak tüm tarafların sorumluluğudur. Başta yerel yönetimler olmak üzere mülki idare amiri, kamu kurumları, üniversiteler, muhtarlıklar, siyasi partiler, meslek odaları, sendikalar ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve kentteki tüm taraflar kent konseylerine katkı sağlamalıdır.

Kent konseylerinin kentin vizyonuna ve kentlilik bilincine katkısı nasıl olur? Kent konseylerinin görevleri nelerdir?

İKBAL POLAT: Kent konseylerinin 5 temel görevi olduğunu söyleyebiliriz. Birincisi, kent konseylerinin ortaya çıkmasını sağlayan Birleşmiş Milletler Yerel Gündem 21 sürecinin temeli olan Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri’nin yerelleştirilmesi ve izlenmesidir.

Bugüne uyarlıysak 2030 küresel hedeflerde yer alan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nın kent ölçeğinde izlenmesini yapmak ve alt hedeflerinin hayata geçirilmesine katkı koymak en önemli görevlerden biri.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nın yerelleşmesi ve izlenmesinin yanı sıra insan hakları kenti olma hedefi de eklenebilir görevleri arasına. Yönetmelikte dezavantajlı kesimlerin güçlendirilmesi diye bahsedilen kadınların, engellilerin, yaşlıların, çocukların kent yaşamına katılımını sağlamak aynı zamanda bir insan hakları kenti olmak demektir.

İkincisi, kentteki farklı görev ve amaçlardaki kurumların birbiriyle diyalog kurması, kentin vizyonunun ve kentlilik bilincinin gelişmesi için ortak aklın oluşturulmasını sağlamak. Yani kentin yönetim süreçlerini organize etmek.

Kent konseyleri yönetmeliğinde senede en az iki kez genel kurul yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir. Ocak ve Eylül ayları olmak üzere senede en az iki kez kentteki taraflar bir araya gelerek kentin gündemini oluşturabilir ve aldıkları karar belediye meclisinde ilk gündem şeklinde görüşmeye açabilir.

Bu açıdan kentte gündem oluşturup bu gündemi belediye meclisine taşıyabilme haklarına sahipler. Üniversite, sivil toplum ve kamu yönetimi ortaklığında projeler geliştirebilmesine kolaylaştırıcılık eder, böylelikle ortaklığın gelişmesinin zemini olur.

Üçüncüsü, sivil toplumun gelişmesine katkı yaparlar. Son dönemlerde dernek sayılarımız artmaya başladıysa da hâlâ çoğu ülkenin gerisindeyiz. Fransa’da 40 kişiye 1 dernek düşerken Türkiye’de yaklaşık 800 kişiye 1 dernek düşmektedir. Dernek, vakıf, kooperatif vb. sivil girişimlerin sayısının artması yerel demokrasinin gelişmesi için çok önemli. Bir kent konseyinin başarı performans ölçülerinden biri sanırım bünyesinde kurulan meclis ve çalışma gruplarından ne kadar dernek, vakıf, kooperatif ve sosyal girişimin çıktığı olabilir.

Dördüncüsü, karar süreçlerine katılım. Kent yönetimine hemşerilerinin katılım süreçlerinin organizasyonu başlı başına bir süreç tasarımı gerektirmektedir. Özellikle büyükşehirlerdeki kentlerin nüfusu oldukça kalabalık olup bazı mahallelerin ve bazı ilçelerin nüfuslarına eş değerdir. Böylesi kalabalık kentlerde katılım süreçlerini “haydi katılın” diyerek yürütmek pek mümkün değil.

Katılım süreçlerini ölçeklendirmek ve hatta temalara göre organize etmek gerekiyor. Kadınlar, gençler, engelliler, yaşlılar gibi dezavantajlı kesimler ile mahallelilerin katılımlarını sağlayacak adımlara ihtiyaç var ya da çevre, iklim, planlama, spor, sağlık, sosyal hizmet gibi alanlar üzerinden hemşerilerin görüş ve önerileri alınabilir.

Beşincisi, yerel yönetimlerde şeffaflığı ve denetimi sağlar. Kent yönetiminde yerel yönetimlerin plan ve bütçe uygulamalarında hesap verilebilirlik ilkesi çerçevesinde izleme ve denetleme süreçlerini takip eder.

İzleme ve değerlendirme yapmak önemlidir. Kent konseyleri için en çok söylenen, yaptırım gücünün ve bütçesinin olmamasıdır. İzleme ve değerlendirme süreçleri de küçümsenir. Kent konseylerinin rolü budur; izlemek ve değerlendirmek. Bu, küçümsenecek bir görev değildir. Başlı başına büyük ve önemli bir faaliyettir.

Stratejik plan sürecinde kent konseylerinin önemi nedir? Kadıköy Kent Konseyi stratejik planlama sürecinde katılıyor mu?

İKBAL POLAT: Kamuda stratejik plan yapım süreci 2005 yılında başlamıştır. 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 41. maddesine göre; 50 bin nüfusun üzerindeki belediyeler kentlerinin beş yıllık stratejik planını ilgili kamu kurum, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla yapmaları ifade edilir. Kent konseyleri stratejik plan yapım sürecinde aktif rol oynayarak genel kurul üyelerinin plana katkılarını sağlayabilir.

Kadıköy Belediyesi 2020-2023 Stratejik Planı’nı katılımcı süreçlerle “Anlat Kadıköy” dijital platform üzerinden düzenlediği toplantılarla yaptı.

Kadıköy’ü, Kadıköylülerle birlikte planlamak ve yönetmek bakış açısıyla gerçekleştirdiği stratejik plan toplantılarında hem sektörel hem de mahalle ölçeğinde katılım toplantıları yapıldı. Stratejik planın yapımında, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları başta olmak üzere uluslararası sözleşmeleri de dikkate alırken katılım süreçleri temel odağında oldu.

Kadıköy Kent Konseyi de 17 adet olan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nın stratejik planda yerelleşmesinde ve katılım süreçlerinin organizasyonunda yer aldı. Yaptığı toplantıların sonucunda oluşturduğu önerileri belediyeye iletti.

Kadıköy Kent Konseyi, öncelikle stratejik plan ve sürdürülebilir kalkınma amaçları hakkında bilgi vererek bir farkındalık yaratmak sonra da öneri ve katkıları toparlayarak belediyeye iletilmesinde aracı oldu.

İKBAL POLAT

1974’te Bursa’da doğdu. Yıldız Teknik Üniversitesi’nde Şehir ve Bölge Planlama eğitimi aldı. İstanbul’da Aydınlatıcı Yurttaş Girişimi, Sivil Anayasa Girişimi, Deprem İçin Sivil Koordinasyon gibi sivil toplum kuruluşlarında görev aldı. 17 Ağustos depremi ardından bölgede bir yıl gönüllü çalıştı. İnsan Yerleşimleri Derneği ve Yereliz’in kurucularından. Nilüfer Belediyesi’nde Mahalle Komiteleri Sorumlusu olarak Nilüfer Kent Konseyi bünyesinde çalıştı. Kent Konseyleri ve yerel demokrasi konularında araştırmalar ve çalışmalar yapıyor. Hâlen Kadıköy Kent Konseyi Genel Sekreteri’dir.

İyi örnek olarak göstereceğiniz başka bir çalışma var mı?

İKBAL POLAT: Stratejik planın dışında belediyelerin yaptığı diğer plan ve bütçeleme çalışmalarına katılım sağlamak önemli. Belediyelerin imar planları dışında stratejik plan gibi daha sosyal ve ekonomik plan kapsamında yer alabilecek eylem planları bulunuyor. Yerel Eşitlik Eylem Planı, Yaşlı Dostu Kent Eylem Planı gibi. Kadıköy Belediyesi de İklim Değişikliği Eylem Planı sürecini Kadıköy Kent Konseyi’nin katılımıyla yaptı. Kadıköy Belediyesi’nin İklim Eylem Planı çerçevesinde yaptığı azaltım ve uyum çalışmalarına “Kadıköy İklim Elçileri” adı altındaki bir çalışma grubu aktif katılım sağlayarak destek vermiştir.

Gerek stratejik planın gerekse eylem planlarının hazırlanması süreçlerinde kent konseylerinin aktif rol oynaması önemli olup planların gerçekleştirme oranlarını yükseltecektir. Katılımcı süreçlerle yapılmayan planlar gerçekçi olmadığı için raflarda ömürlerini tamamlamaktadır. Katılımcı planlama süreçlerinin uygulama aşamalarını hızlandıracak gereksiz yatırım maliyetlerini önleyecektir.

Yerel bütçenin doğru ve amacına kullanımını sağlaması açısından katılım süreçleri ayrıca önemlidir.

“MAHALLE KOMİTELERİ MAHALLENİN SESİ”

Nilüfer Kent Konseyi ilk kurulan kent konseylerinden. Nasıl oluştu? Kendinizi kapsayıcılıkta nerede konumlandırıyorsunuz? Konseyiniz nasıl çalışıyor? Alt meclisleri kimlerden oluşuyor?

EMRE KARAGÖZ: Nilüfer Kent Konseyi genel sekreteriyim. Mart ayında başladım. Fakat 2013 yılından beri de bu konseyin gönüllüsüyüm. Çalışma gruplarında, meclislerde ve yürütme kurulunda görev almış ve tabiri caizse çekirdekten yetişmiş biriyim. Nilüfer Kent Konseyi'nin her aşamasında görev yaptım. Bu anlamda tüm deneyimlerimi aktarabilirim açıkçası. Nilüfer Kent Konseyi, Yerel Gündem 21 sürecinin akabinde 2009 yılında birinci olağan kurulunu yaparak çalışmalarına başladı. Meclisler üzerinden çalışmalarını yapıyor. Ama tabii Türkiye'deki kent konseylerinin bazılarının bu kadar etkili olmayışlarının sebebi yöntemle alakalı farklılıklar.

Burada yerel yönetimlerin vizyoner, yenilikçi, kapsayıcı bakış açıları çok önemli. Sonuçta ilk kuruluş süreci yerel yönetimlerin teşvikiyle, ön açıklığıyla oluyor. Fakat sonraki süreçte kent konseyinin de bir mücadele başlatması gerekiyor. Nasıl bir mücadele? Toplumun her kesimini kapsayacak, onları kucaklayacak, onların sorunlarının çözümüne dair bir mekanizma geliştirebilecek bir mücadele gerekiyor. Sonuçta tek bir yapı gibi görünse de aslında o kentin dinamiğinin birçoğunu çatısının altına alan, bir şemsiye gibi kentin tüm sivil toplum kuruluşlarını, meslek yapılarını, bireylerini, hepsini kucaklayan ve onların sözlerini dinleyen ve aklıyla hareket eden bir yapı. Belediyelerin “şu işi yap bu işi yap” gibi yönlendirmeleriyle hareket eden bir yapılanma değil. Öyle olsa belediyenin ilgili bir müdürlüğü de aynı çalışmayı yapabiliirdi. Yani bağımsızlık ilkesi önemli.

Kendimizde bağlı bulunduğumuz yerel yönetimin dışında da bütün yerel yönetimlerin yaptığı çalışmalara eleştirel bakabilme hakkı görüyoruz. Çünkü biz, toplumu oluşturan dinamikleriz. Aslında halkız. Belediye bir yerde yanlış uygulamalarda bulunuyorsa, emeklilerin olmadığı yere emekli parkı, çocukların olmadığı alanlara çocuk parkı yapıyorsa bu, bir yanıltır. Bundan geri dönelim diyebilme hakkını kendimizde görüyoruz. Çünkü kamunun ekonomik gücünü de doğru aktarmak ve doğru yönlendirmek lazım.

Tabii etki alanımız olan halk içinde de farklılıklar söz konusu. İnsanlar gerek kendi buldukları sosyal yapıdan gerek ilgi alanlarından kaynaklı farklı farklı meclisler üzerinden çalışmalar yürütüyor. Mesela çocuk meclisimiz var ve bu meclisi çok önemsiyoruz. Çocukların kent yönetimine katılmasını önemli buluyoruz. Çocuk Hakları Bildirgesi'ni temel alıyoruz. Bunun 12. maddesinde de katılımçılık ilkesi var. Zaten bu ilke doğrultusunda birçok proje gerçekleştirdik. Hatta en son projelerimizden birinde bir parkın tasarlanmasıyla alakalı çocuklar yaklaşık 2 yıllık bir eğitim aldı ve toplantılar yaptı. Dediler ki “biz bu parkı engelli arkadaşlarımızla beraber kullanmak istiyoruz” ve bu sayede projenin adı da “oyun engel tanımaz” oldu.

Birçok akademik kuruluş bunun içerisinde yer aldı. Çocuklar engelli arkadaşlarıyla beraber eğitim aldı. Proje tasarladılar, alanı gördüler, oyun gruplarını hazırladılar. Sonunda tamamen katılımçılık süreciyle projeyi oluşturdular ve Nilüfer Belediyesi'ne de “bu projeyi yapar mısınız” dediler. Nilüfer Belediyesi de Çocuk Meclisi'nin talep ettiği projeyi gerçekleştirdi ve birçok ödül aldı. Bunun gibi birçok çalışma var. Çocuk haklarına dair çalışmalarımız bulunuyor.

Kadın meclisi de çok önemli. Türkiye'de maalesef kadın konusu çok ciddi bir gündem. Toplumsal cinsiyete algımızda çok ciddi hatalar, yanlışlar var. Erkek egemen bir toplumda yaşıyoruz. Genel kabuller ve algılar karşısında kadın meclisinin büyümesi, gelişmesi ve çalışma yapması bizim için çok önemli. Kadın mücadelesi çok boyutlu; hem toplumsal cinsiyet anlamında bir mücadele verilmesi hem de kadının sosyal olarak hayatını daha donanımlı kılabilecek eğitimler verilmesi, çalışmalar yapılması gerekiyor. Bazen kadın mücadelesi sadece siyasal olur bazen de sadece eğitimler, kurslar verilir. Böylece bir yanı hep eksik kalır. Kadın meclisinin kendi yürütme mekanizması ve başkanı mevcut. Oradan gelen kararları biz Kent Konseyi olarak öncelikli ve tartışmaya sunmaksızın kabul ediyoruz. Keza Gençlik Meclisi de kadın meclisi gibi. Onların da kararları yürütmemizden tartışılmadan geçer, birçok projenin içerisinde yer alırlar.

Avrupa ve yurtdışı ilişkileri güçlüdür. Çalışmalar yaparlar ve biz hiçbir zaman onların çalışma süreçlerine müdahale etmeyiz. Yani “bunu yapabilirsin, bunu yapamazsın” şeklinde müdahil olmayız.

Nilüfer Kent Konseyi'nde her gönüllünün bir taahhünamesi vardır: Gönüllülük taahhünamesi. Bu da “hiçbir siyasi yapının propagandasını yapmayacağıma, insan haklarına saygılı olacağıma, ayrımcı üslup ve dil kullanmayacağıma, şiddetten yana olmayacağıma dair bir taahhüname. Bu taahhüname, “biz nasıl bir toplumu hayal ediyoruz” aşamasının izdüşümü.

Emekliler meclisimiz var. Emekliler meclisimiz de çok önemli bir yapı. Emeklilik aslında bir sosyal sınıf gibi görünmese de toplumda çok ciddi bir kitle ve çalışmak, kentine dair iyi şeyler üretmek ve yapmak isteyen insanların bir araya geldiği bir yapı. Türkiye'nin birçok yerinde kütüphaneler kurdular, kitap topluyorlar. Bir atölyemiz var, orayı nöbetleşe sürekli açık tutuyorlar. Kitaplar geliyor, Diyarbakır'a Düzce'ye her yere kitap gönderiyorlar. Bunun hem memlekete bir yararı hem de o insanların bireysel anlamda yaşamlarına büyük katkıları oluyor. Çünkü insan sosyal bir varlık ve etkileşim kurmak, fayda sağlamak istiyor. Mesela pandemi döneminde meclislerimizin kapalı olmasından kaynaklı 65 yaş üstü gönüllülerimizin ciddi psikolojik sıkıntılar içerisinde olduğunu gördük. Herkes çalışıp yorulduğu ama fayda ürettiği günlerine dönmek istiyordu. Tabii ki biz de insan sağlığına önem verdiğimiz için “ne olursa olsun gelin toplantılarınızı yapın” gibi bir şey diyemiyoruz. Herkese evde kalmasını, sosyal mesafelerini korumalarını tavsiye ediyoruz.

Bir de çevre meclisimiz var. Tabii kadın mücadelesi gibi çevre mücadelesi Türkiye'de elzem bir konu. Her gün, her yerde maden ocakları, hidroelektrik santralleri, suyun kullanım hakkı vb. alanda sıkıntı yaşıyoruz. Su zengini Uludağ'ın eteklerinde yaşamamıza rağmen ücretli şişe su kullanmak zorunda kalıyoruz. Aslında bu su hakkı ciddi ve politik bir konu. Çevre meclisi de kendi aralarında bu tarz çalışmaları yapıyor. Sadece meclislerimiz değil, çalışma gruplarımız da var. Çevre Meclisi'nin çalışma grubu dediğimiz Kırsal Alan Çalışma Grubu bulunuyor. Hatta bu dönemi Nilüfer Belediyesi Tarım ve Kırsal Alan Yılı ilan etti. Bu bakış açısıyla tekrar çalışmalar başladı. Yıllardır yaptığımız tohum takas etkinliğimiz var. Tohum takas etkinliğini önemsiyoruz. Her şeyin hızlı tüketilebilir ve teknolojik olmasıyla beraber insan doğa ilişkisi ciddi anlamda koptu ve bu ilişkiye geri dönmek, toprağa, oradaki üretim süreçlerine geri dönmek için tohum takas etkinlikleri yapıyoruz. Atalık tohum dediğimiz tohumları kütüphanemizde çoğaltıyoruz. Bostanımızda ekiyoruz. O tohumlardan tohum alıyoruz ve bunları Nilüferlilere dağıtıyoruz.

Röportaj

“EMRE KARAGÖZ”

Nilüfer Kent Konseyi
Genel Sekreteri

EMRE KARAGÖZ

1987'de Bursa'da doğdu. Karadeniz Teknik Üniversitesi Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü'nü 2013 yılında bitirdi. Aynı zamanda Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nden de mezun olan Karagöz, Gebze Teknik Üniversitesi Coğrafi Bilgi Sistemleri alanında yaşanabilir kentler üzerine yüksek lisans yapıyor. Sivil toplum alanında çalışmalar yapan Karagöz, Nilüfer Kent Konseyi Kırsal Alan Çalışma Grubu başkanlığı, Çevre Meclisi ve Nilüfer Kent Konseyi Yürütme Kurulu üyeliklerinin ardından Nilüfer Kent Konseyi Yürütme Kurulu Genel Sekreterlik görevini üstlendi.

İnsanlar tohum takas etkinliğimizde ve balkonlarında, bahçelerinde bu tohumlardan fideler üretiyorlar. Fidelerden sebze meyvelerini topluyorlar.

Nilüfer, şehir yasasıyla beraber bir anda büyük bir ilçe hâline geldi. Nilüfer'in imajı düzgün yapılaşmış siteler olsa bile üçte ikisi neredeyse kırsal alan ve bu kırsal alanlar da yok olma tehdidiyle karşı karşıya. O yüzden hiç olmazsa tarım alanlarımızı korumak için ciddi bir çabamız var. Kırsalla ilişkiler kurmaya çalışıyoruz. Kırsal da sonuçta bizim etkilendiğimiz bir hareket alanı. Bu sebeple yerel lezzetlerini, geleneksel yemek kültürlerini de Nilüfer'e taşımaya çalışıyoruz. Kentteki insanın kırsal öğrenmesini ve kırsal insanların bilgeliğini de kente taşımalarını önemsiyoruz.

Kent Konseyi fikir üretmek için özgür bir ortam. Burada çalışanlar da gönüllüler de tartışmaya açık. Özgür bir ortam olması sebebiyle daha rahat proje üretilebiliyor. Sivil toplumla ilişkilerimiz güçlü, onlardan projeler gelebiliyor ve bu projeleri hayata geçiriyoruz. Giymiyorsan Giydir Atölyesi vardı. İnsanlar kullanmadığı eşyalarını atölyeye getiriyorlardı. Eşyalar yıkanıyordu, ütüleniyordu ve ihtiyaç sahiplerine veriliyordu. Bu tarz çalışmalarımız bir süre devam ettikten sonra etki alanını genişletmek ve koordineli yapabilmek için Nilüfer Belediyesi bünyesine geçti. Bizim bir işin yapılmasına dair derdimiz var. O işi kendimizin yapması şeklinde ısrarımız yok. Toplum göğüsleyip, dert edinin gerçekleştirmek istiyorsa yapılmasının mânâsı olduğunu düşünüyoruz. Sonrasında da Nilüfer Belediyesi süreci geliştirebiliyor. Keza kırsaldaki ürün festivallerimiz de böyle. Tahtalı'da Şeftali Festivali, Fadıllı'da İncir Festivali gibi yerelden başlayan ve Nilüfer Belediyesi'ne devrettiğimiz bir sürü çalışma var. Bisiklet Akademisi'nde bisiklet eğitimi ve kurslar veriyoruz. Bunlar hep belediyeye ortak protokolle yaptığımız çalışmalar.

Mahalle meclislerini bu süreçlere nasıl katıyorsunuz? Katılımda en alttaki birimleri de kapsayabiliyor musunuz?

EMRE KARAGÖZ: Biz "Mahalle Komitesi" diyoruz. Nilüfer'de 64 mahallemizde Mahalle Komitesi var. Bu mahalle komitelerinin doğal başkanları, mahalle muhtarlarımız. Tekrar bir başkan seçmiyoruz. Mevcut muhtarımızı başkan olarak görüyoruz. Azalar da bu mahalle komitesi içinde yer alıyor. O mahalledeki sivil toplum kuruluşlarının başkanları, cami derneği başkanı, okul aile birliği başkanı, sağlık ocağı temsilcisi, öğrenci temsilcisi ya da spor kulübü başkanı da bu komitelerin üyesi. Her 500 kişiyi bir kişi temsil edecek şekilde seçim yapıyoruz. Bu yıl pandemi döneminden kaynaklı aday olan herkesi mahalle komitemize dahil ettik. Böylelikle her mahallemizde bir meclisimiz ve mahalle komitemiz var. Ayda bir toplanırlar, mahalle gündemini kararlaştırırlar, dayanışmaları kurgularlar ve projeler geliştirirler. Sadece muhtarın temel çalışmalarına karışmazlar. Bunlar zaten muhtarlığın temel çalışmaları. Ama bir yerde park yapılacaksa bu parkın nasıl yapılacağını Mahalle Komitesi ve Nilüfer Belediyesi Plan Proje Müdürlüğü beraber tasarlar, bu süreçleri beraber yürütür. Bu, aslında belediyenin katılımcılığa inancıyla alakalı bir süreç. Mesela Gazi Caddesi dediğimiz alanda bir yol çalışması yapılacaktı. Ulaşım açısından rahat bir yol olacaktı, ama mahalle dedi ki: "Buradaki ağaçların bir tanesine zarar gelecekseniz biz bu projeyi istemiyoruz." Belediye proje odaklı bakıyordu, yollar güzel olacaktı, fakat en sonunda mahallenin istediği gibi oldu.

Ağaçlar korundu ve sadece mevcutta düzenlemeler yapıldı. Bir parka dikilecek ağaçlarla ilgili bir kararımız vardı. O mahallede astım hastaları yaşıyor. Dikilecek ağaçlar tozlaşma yaptığı için mahalleli astım hastalarını düşünerek istemedi. Belediye bu projeyi geri çekti. Astım hastaları için uygun olabilecek ağaçlar dikti. Aslında bu yerel yönetimin de hizmetlerinin güzelleşmesi için bir olanak. Belediye o kadar büyük çalışmalar içerisinde bu tarz işlerde toplumun bakış açılarını görebilme ve dinleyebilme imkânını kaçırabilir. Mahalle Komiteleri bu anlamda mahallenin sesi oluyor.

Ekonomik açıdan bir yere bağlılık da insanın düşünsel hareket kabiliyetini kısıtlayan bir şey kimi zaman. O yüzden biz Nilüfer Belediyesi'yle bir protokol imzaladık ve harcamalarımızı Birleşmiş Kentler üzerinden yapıyoruz. Belediyeye maddi anlamda ilişkimiz yok. Süreci UCLG üzerinden harcamalarımızı yönetiyoruz. Bu, tüm kent konseylerine örnek teşkil edebilecek bir çalışma. Türkiye Kent Konseyleri Platformu'yla beraber siyasi partileri ziyaret ettik. Çalışmalarımızı sunduk.

Yerel yönetimde "katılımcı yönetim" yeni tabiriyle "yönetişim" için kent konseyleri demokrasinin çok önemli bir organını oluşturuyor artık. Türkiye'de de kent konseylerinin mevzuata girmesinin üzerinden 15 yıl geçti. Ancak kent konseyi sayısı hâlâ çok az (1398 belediye, 285 kent konseyi var). Sizce neden?

EMRE KARAGÖZ: Bu sorunun birden fazla cevabı var. Yerel yönetimlerin, belediye başkanlarının bu konuyu içselleştirmesi gerekiyor. Geniş perspektiften bakabilmeleri lazım. Kent konseyleri belediyeye alternatif bir yapı değil. Aynı zamanda iktidarı da paylaşan bir yapı değil, hiç öyle bir niyetleri yok zaten. Tamamen kentlinin kendi kentini dert edinin söz söyleyebileceği bir zemin. Sonuçta o kentli kentini sahiplenip bir çalışma içerisinde olursa belediyenin de sözünü daha iyi anlar. Sonuçta "buraları neden temizlenmiyor" demek başka, "burayı nasıl temizleyebiliriz, buna dair nasıl bir proje üretebiliriz" diyen bir vatandaş profili başka. Kent konseyleri bu anlamda toplumun adım adım gelişmesi ve değişmesi için önemli bir odak. Biz bunu her zaman vurguluyoruz, ama bu odağın hep sivil ve demokratik kalması da belediyelerin doğru tutum almasıyla ilgili. Belediyeler "benim kent konseyim, ben ne dersem onu yapar, beni hiçbir zaman eleştiremez" gibi bir bakış açısı taşıdığına, demokratik zemin zedelendiğinde insanlar da orada kendilerini var edemiyor.

Kent için katılımcı süreçlerin önü tıkanmış oluyor. Katılımcı demokrasi işlemiyor. İnsanlar bir yerde sivil katılımıyla var oluyorsa bunun anlaşılmasını istiyor. Kullanılmasını ya da yok sayılmasını istemiyorlar. İtiraz ediyorlar. Dikkate alınmadığını görürlerse orada olmanın anlamsız olduğu sonucu ortaya çıkıyor ve kent konseyleri de sadece göstermelik isimler hâlinde kalıyor.

Bağımsız olmak çok mühim. Bağımsız olmaktan kastımız da "biz istediğimizi yaparız, belediyeye hiçbir ilişkimiz yok" şeklinde değil. Karar alma süreçlerinde bağımsız olmak, halkın o üretken süreçte müdahale etmemek. Karşılıklı bir besleme, destek olma süreci içerisinde ilerlemesi önemli.

Belediye, stratejik plan oluşturma sürecinde kent konseyini sürece katıyor mu?

EMRE KARAGÖZ: Evet, Nilüfer Belediyesi bu konuda iyi durumda. Katılımcı stratejik plan çalışmalarını uzun yıllardır yapıyor.

Hatta son dönem "yeni nesil belediyecilik" kavramıyla ortaya çıktığında stratejik planının tamamı gençlerin ve çocukların katılımıyla oluşturuldu. Gençlik Meclisi, stratejik planı oluşturan ekibin içerisinde yer aldı. Her aşamaya genç bakış açısı kattılar. Onların önerileri doğrultusunda bir stratejik plan oluşturuldu. Bu, çok değerli örnek bir çalışma diyebiliriz.

Onun dışında mahallelerde mahalle komiteleri üzerinden stratejik planlar tartışıldı. Mahalleler gruplara ve bölgelere bölündü, stratejik plan çalışmaları yapıldı. Bu çalıştaylar da "bu mahallede ne olmasını istersiniz" bakış açısından ziyade SWOT analizi şeklinde yapıldı.

Mahallenin artıları ve eksileri ne, neleri ön plana çıkarmak gerek, hangi olumsuzlukların üzerine gitmemiz lazım gibi mahallelinin de beyin fırtınası yapma sürecine zemin oluşturuldu.

Böylelikle birçok proje ortaya çıktı ve bunların toplamında da bir stratejik plan yapıldı. Sonuçta belediye stratejik planı ne için yapıyor? O kent ve kentli için yapıyor. Kentliden ve kentten kopuk bir stratejik planın da anlamı yok.

Ama gençlerin, çocukların, mahallelerin içinde olduğu stratejik plan en sağlıklı ve kıymetlisi.

Pandemide meclisler ve konsey toplanamadı. Bu durum çalışmalarını nasıl etkiledi? Yeni normalde nasıl çalışacaksınız?

EMRE KARAGÖZ: Pandemi bir anda hayatımızı altüst etti ve kent konseyimizi de aslında ciddi bir tartışma sürecine taşıdı. Çünkü bir araya gelemiyorduk. Sonuçta bizim yaptığımız her çalışma iletişimi, toplanmayı, bir araya gelmeyi hedef alan çalışmalardı.

Mart ayında pandemi başladıktan sonra yeni yöntemler arayış sürecine girdik. Acaba bu süreçte nasıl çalışmalar üretebiliriz diye düşündük. Toplumda da ciddi sıkıntılar vardı. İnsanlar hangi gelir grubunda olursa olsun bir anda işsiz kaldılar, evden çıkamadılar, çalışmadılar. Dar gelirli insanlar, günlük yevmiyeyle çalışanlar, evlere temizliğe gidenler, bulaşıkçılık yapanlar, işsiz kalanlar zorluklar yaşadılar.

Bu süreçte Dayanışma Marketleri diye bir çalışma yaptık. Dedik ki bir yardım gelecekte bunu Sosyal Vefa Destek Grubu'ndan ya da Nilüfer Belediyesi'nden beklemesin insanlar. Komşusunun aç olduğunu farkına varsın. Komşusunun iyi olup olmadığını sorsun. Böyle bir ilişki geliştirelim istedik ve her mahallede mahalle komitesi üzerinden dayanışma marketi kuralım dedik. Sağ olsun muhtarlarımız büyük destek verdi, öncülük etti. Sloganımız da: "Gücün kadar getir, ihtiyacın kadar al." O muhtarlıkları birer markete dönüştürdük. Herkes oraya erzaklarını, temizlik ürünlerini getirdi. İhtiyaç sahipleri de gelip aldı.

Böyle bir ilişki kurduk ve mahalle komiteleri WhatsApp gruplarını oluşturarak hemen bir acil durum ekibi kurdu. 65 yaşında evden çıkamıyor, eczaneden ilaçlar alınması lazım, markete alışveriş yapılması lazım gibi ihtiyaca yönelik bir ekip yapılandırıldı. Bir genç oraya yetişti, bir komşusu "ben yardım ederim" dedi. Bu zor günleri beraber göğüslemeyle alakalı deneyim yaşadık. Çünkü biz mahalle komitelerini hep proje temelli düşünürken bir anda dayanışma ilişkisi içerisinde bulduk kendimizi. Anlamli bir faaliyet hâline geldi. Bu deneyimimizi de pandemi döneminde geliştirmeye yönelik çalışmalar yapıyoruz.

Yine o dönemde Nilüfer'de evlerde 7000 tane siperlik maske üretildi. Bu hem sağlık çalışanları için olumlu bir duygu yarattı hem de evden çıkamıyorken yararlı bir şeyler yapmak isteyen insanlara iyi geldi. İnsanlar evlerinde bizim götürdüğümüz malzemeleri birleştirdi ve siperlik maske yaptı. Yine pandemi döneminde online aklımız da gelişti. Zoom gibi uygulamalar hayatımızda fazla yer almıyordu, ama büyük kolaylık, canlı yayınlara başladık. Farklı konular hakkında haftada birkaç tane canlı yayın yaparak hızlı reaksiyon göstermeyi öğrendik.

Açıkçası bunlar pandemi koşullarında öğrendiğimiz şeyler oldu.

KREDİ DERECELENDİRMESİ KİŞİLERİN, ŞİRKETLERİN, DEVLETLERİN KREDİ İTİBARI

Türkiye'nin kredi notunun 30 yılın en düşük seviyesine gelmiş olması, son günlerde sıkça konuşulan konulardan birisi oldu. Kimileri geminin karaya oturup su aldığı, gerekli önlemler alınmazsa batışın yakın olduğunu anlatırken kimileri de Kredi Derecelendirme Kuruluşları'nı politik olmakla suçlayıp her şeyin güllük gülistanlık olduğunu anlatıyor. Peki, aslında durum nedir? İsterseniz en başından başlayıp "Kredi Değerlendirme" nedir, bu kuruluşlar ne işe yarar, ülke notumuz ne anlatıyor bir göz atalım ve durumu anlamaya çalışalım.

Kredi derecelendirmesi; kişilerin, şirketlerin hatta devletlerin kredi itibarlarının belirlenmesidir. Özetle, bir borçlunun borcunu geri ödeyebilme kapasitesinin değerlendirilmesidir. "Neden böyle bir değerlendirmeye gerek duyuluyor?" dersiniz farklı cevapları olabilir. Yatırımcı ya da borç veren olsanız o borcun geri ödenip ödenmeyeceğini, yatırımın nereye yapıldığını ve krediyi kime vereceğinizi bilmek istersiniz. İşte, bu ihtiyaçtan doğan ve mali geçmiş, güncel varlık, güncel borçlar gibi verilerle hesaplamalar yapıp risk notları oluşturan kuruluşlara "Kredi Derecelendirme Kuruluşları" diyoruz.

Ülkelerin kredi derecelendirmesi, o ülkede yatırım ortamının risk seviyesini ifade eder. Uluslararası yatırımcılar portföy tercihlerini belirlerken ve yatırım yapacakları piyasaları seçerken derecelendirme kuruluşlarının değerlendirme notlarını göz önünde bulundurlar. Dolayısıyla kredi derecelendirme kuruluşlarının ülkeler için yapmış oldukları not açıklamaları ülke piyasalarını etkileyen önemli bir faktördür. Bu notlar, ülke ekonomilerine güveni, istikrarı, dış kaynak teminini, uluslararası piyasalarla uyumunu sağlar. Risklerin de en aza indirilmesinde bir karnedir.

Ülkemizde bireylerin ve şirketlerin kredi notları "Kredi Kayıt Bürosu" adı verilen, birçok bankanın ortak olduğu kuruluş tarafından belirlenmektedir. Büyük ölçekli şirketlerin ve ülkelerin kredi notlarını ise dünya çapında çalışan, uluslararası güvenilirlikleri bulunan Moody's, Standard & Poor's, Fitch Ratings gibi büyük ticari kredi değerlendirme kuruluşları vermektedir.

Türkiye olarak "Kredi Notu" değerlendirmemiz ilk kez 1990 yılında S&P, Moody's ve JCR firmaları tarafından yapılmıştır. O yıllarda notumuz "yatırım yapılabilirlik" seviyesinin üzerindedir. O günden bugüne ülkemiz 1994, 2001, 2008 gibi ulusal-global krizlerin yaşandığı süreçlere bağlı iniş çıkışlar yaşamış, bugün gelinen noktada yatırım yapılamaz ülke konumuna gelmiştir. Kredi derecelendirmelerini ve bugünü ifade ederken Moody's firmasının ülkemiz için en son not indiriminin gerekçelerine bakıp derecelendirme kuruluşlarının ne gibi sorunları risk gördüklerini, derecelendirmelerinde siyasi yaklaşımların neleri ifade ettiğini daha iyi anlamış oluruz:

1. Dış borcun artması ve buna karşın azalan döviz rezervlerinin yarattığı kırılganlıklar,
2. Artan kırılganlıklar karşısında kurumların etkin politika geliştirip uygulayamaması, kurumların sorunların çözümü konusunda gönülsüz ya da aciz görünmesi,
3. Bugüne kadar enflasyon ve cari açık gibi yapısal kırılganlıklarımıza karşı elimizde bir koz olan güçlü mali dengenin yerini giderek artan bütçe açığına bırakması.

Firma ayrıca "ABD ve AB ile ilişkilerle Doğu Akdeniz'de artan jeopolitik riskler herhangi bir kriz için hızlandırıcı olabilir" gibi çekincelerini de ekliyor. Uzmanların görüşlerine göre, bu değerlendirmeler içinde geçmiş raporlarda yer almayan çok önemli tespitleri var: "Kurumların sorunların çözümü konusunda gönülsüz ya da aciz görünmesi." Demek istiyorlar ki sorunların temeli, yönetim sorunudur. Ülke bu karneyle sınıfta kalmıştır.

Kredi Değerlendirme Kuruluşları'nı ister gerçekçi bulun ister politik yaklaşımları olan spekülâtör şeklinde kabul edin bu kuruluşlar görevleri aracılığıyla hatalarımızı bizlere hatırlatmaktadır. En son gözlemleri, geminin karaya oturup su aldığı, acil önlem alınmazsa batışın yakın olduğudur. Buradan hareketle gemi idaresinden kaynaklanan sorunun tek çözümü vardır. Çözüm; çağın gerekleriyle uyumlu, ekonomik, sosyal ve siyasi hakları merkezine alan, güçlü bir sosyal demokrat program dahilinde işinin ehli, liyakat sahibi kadrolarla ülkenin yönetilmesidir.

SODEMSEN
SOSYAL DEMOKRAT KAMU
İŞVERENLERİ SENDİKASI

"ATA ALKAN"

SODEMSEN
İdari ve Mali İşler Müdürü

ATA ALKAN

1968 Ordu-Perşembe doğumludur. Hacettepe Üniversitesi Zonguldak Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği bölümü mezunudur. Özel bankalarda ve kamu bankalarında şube, bölge ve genel müdürlük birimlerinde çalışmıştır. Uzun yıllar çeşitli illerde şube müdürlüğü görevi yapmıştır. Hâlen sendikamız İdari ve Mali İşler Müdürü olarak görev yapmaktadır.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Bornova Belediyesi çocukların gelişimine, kadınların iş hayatında ve sosyal yaşamda daha aktif olmalarına ortam sağlamak amacıyla hayata geçirdiği Çocuk Oyun ve Aktivite Merkezleri'nin dördüncüsünü Doğanlar Mahallesi'nde açıyor. Belediyeye bağlı olarak verilen daire, çocuklara göre düzenlenerek eğitim alanına dönüştürüldü. 2 katlı olan merkezde kilitli çocuk kapıları gibi tüm güvenlik önlemleri alınırken bahçesine de çocuk oyun alanı yapıldı. Ayrıca yeni açılacak merkezin içerisinde oyun alanlarının yanında spor salonu ve bilim odası da yer alıyor. 3 ile 6 yaş arasındaki çocuklara hizmet verebilecek olan merkezde çocuklar 50'şerli gruplar hâlinde eğlenerek öğrenebilecek.

Muğla Büyükşehir Belediyesi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında "Muğla'yla Bodrum İlçesi İçmeler-Torba-Yalı-Kızılağaç-Çiftlik Bölgesi Altyapı Yapım İşleri ve İşletme Protokolü" imzalandı. Muğla Büyükşehir Belediyesi MUSKİ Genel Müdürlüğü'yle Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında yapılacak olan protokol kapsamında Bodrum İlçesi Torba Mahallesi'nde 2053 nüfus projeksiyonu dikkate alınarak 67.200 kişinin hizmet alabileceği 2 kademeli, toplamda 16 km. kanalizasyon şebekesi ve 20 km. ana kolektör şebekesiyle 6 adet terfi istasyonu inşa edilecek. Bodrum İçmeler'de bulunan İçmeler Atıksu Arıtma Tesisi'nin kapasitesi aşamalı şekilde toplamda 37.000 m3/gün olarak yükseltilecek.

Efes Selçuk Belediyesi "Haybulans" hizmeti hayata geçti. Can dostlarına acil durumlarda müdahale edilmesini sağlayacak "Haybulans", 0533 814 33 37 numaralı SELBİM WhatsApp İhbar Hattı üzerinden gelen mesajlarla olay yerine ulaşarak gerekli müdahaleleri gerçekleştirecek.

Avcılar Belediye Başkanı Av. Turan Hançerli'nin "Hayat Kurtarma Hareketi" adını verdiği çalışmalar kapsamında Avcılar'da bininci riskli bina da yıkıldı. Kentsel planlanmanın sağlıklı oluşabilmesi için belediye bünyesinde oluşturulan Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü'nün çalışmaları kapsamında kentteki riskli binalar tek tek tespit ediliyor. Tespit edilen bu binaların yenilenme süreçleri belediyenin geliştirdiği "Deprem Sayacı" adı verilen bir mobil uygulamayla her an takip edilebiliyor. Son verilere göre, 12.000 insanın hayatı artık güvende.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Halk Ekmek Fabrikası'nın ürettiği yüzde yüz doğal "Halk Çerez" Başkentli vatandaşlardan yoğun talep görüyor. Herhangi bir katkı maddesi kullanılmadan sağlıklı, birinci sınıf kalitede tamamen doğal bir şekilde çerez üretimi gerçekleştirdiklerini söyleyen Halk Ekmek Genel Müdürü Dr. Hüseyin Velioğlu, "Beş sene önce Hacettepe Üniversitesi'yle başlayan Sağlıklı Gıda Üretimi Programı çerçevesinde Halk Çerez'i geliştirdik. Ankara halkına, özellikle de gençlerin hizmetine sunduk. Şekli bozuk ekmekleri tekrar öğütüyoruz, onlara az miktarda yağ ve tuz katarak altı çeşit çerez üretiyoruz. Herhangi bir katkı maddesi kullanılmadan, tamamen doğal koşullarda üretilerek ve sadece fırında ısıtılarak doğal atıştırmalık hâline getiriliyor. İnsanların sağlıklı beslenmesine katkı sağlayan bir yapıya sahip olduğu için vatandaşların Halk Çerez'i tercih etmesini tavsiye ediyoruz. Halk Çerez, günde 30.000 civarında üretiliyor. Başkentliler'den gelen talebe göre de sayı artırılabilir ve çeşitler çoğaltılabilir."

Antalya Büyükşehir Belediyesi, ASAT Mobil Hizmet Aracı, Kepez Santral Kentsel Dönüşüm Projesi alanına park etti. ASAT Mobil Hizmet Aracı, büyükşehir belediyesi tarafından ilk etapta 460 konutun hak sahiplerine teslim edildiği bölgede vatandaşlara abonelik ve vezne işlemlerinde büyük kolaylık sağlıyor. Bölgede yaşayan vatandaşlar pandemi döneminde ASAT merkez binasına veya yerleşik şubelere gitmeye gerek kalmadan söz konusu işlemlerini kapılarına kadar gelen araç önünde yapabiliyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Demre'nin içme suyunu karşılamak için Köşkerler Mahallesi'ne 4 adet kuyu açtı. Açılan kuyulardan merkez şebekesini besleyen ana depoya bağlantı yapılabilmesi amacıyla boru hattının Demre Çayı geçişi de tamamlandı.

Muratpaşa Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan dezenfekte ekibi son olarak apartman ve site yöneticilerinden gelen talepler doğrultusunda Covid-19 vakası görülen binalarda ortak kullanım alanlarını dezenfekte ediyor. Apartmanlarda bina girişleri, merdivenler, tırabzanlar, asansörler, posta kutuları, su ve elektrik sayaçlarının bulunduğu boşluklar baştan sona ilaçlanıyor.

Hatay Büyükşehir Belediyesi il genelindeki ibadethanelerde ve mezarlıklarda çalışmalarına devam ediyor. Büyükşehir Fen İşleri Başkanlığı ekipleri tarafından yürütülen çalışmalarda Reyhanlı, Davutpaşa, Antakya Mahallesi, Altınözü ve Sofular Mahalleleri'nde cenaze namazı kılma alanı yapıldı. Büyükşehir ekipleri, dayanıklı demir profiller üzerine oturtulan sac panelli çatı yaparak vatandaşların kışın yağmurdan, yazın da güneşten korunmasını amaçladı.

Çiğli Belediyesi şirketi Çibel işçilerinin bağlı olduğu Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) ve Genel-İş Sendikası 8 Nolu Şube arasında süren toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uzlaşmayla sonuçlandı. Sendika Başkanı Deniz Şahin Gümüştekin'le ve sendika yöneticileriyle bir araya gelen Çiğli Belediye Başkanı Utku Gümrükçü, 860 işçiyi ilgilendiren görüşmeyi karara bağladı. Buna göre, işçiler ilk yıl için 900 TL net, ikinci yıl ise enflasyon artışı artı 2 puan zam alacak. Uzlaşmanın ardından Başkan Utku Gümrükçü'yle Şube Başkanı Gümüştekin belediye binası ana girişine asılı olan Sendika Grev İlanı Kararını birlikte indirdiler.

Yenimahalle Belediyesi, ilçedeki taziye evlerine bir yenisini daha ekliyor. 1.112 metrekare alan üzerine tek katlı ve 400 metrekare kapalı alan şeklinde projelendirilen taziye evinde; taziye salonu, bay/bayan wc, abdesthane, mescit, mutfak ve teknik hacimler yer alacak. Taziye evinin inşaatını gezerek çalışmalar hakkında bilgi alan Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar, "Yaptığımız her yatırımda halk yararını gözetiyoruz. Vatandaşlarımız bu tesislerimizi ücretsiz kullanıyor. Cenazesi olan aile bu evlerde taziye kabul edip yemek verebiliyor, mevlit okutabiliyor. Umuyorum ki Çiğdemtepe taziye evimizi de yılbaşından önce hizmete açacağız" dedi.

Ardahan Belediye Başkanı Faruk Demir, belediye meclis üyeleriyle birlikte Halilefendi Mahallesi'nde yapımında sona gelinen tekstil atölyesinde incelemede bulundu. Konuyla ilgili açıklama yapan Başkan Demir, "Cumhuriyet tarihinin Ardahan'daki en büyük istihdam alanı, yaklaşık 350-400 kişinin bir arada çalıştığı ilk ve tek fabrika burası olacak. Bizim hedefimiz, iyi sonuç alıp kapasiteyi artırmak. Çünkü aynı fabrikadan iki ya da üç tane daha yapacağız. 81 ilde işsizlik sorununu çözmüş tek il olacağız. Ardahan'ın ve çevre illerin giriş/çıkışlarına 'tekstil fabrikasında işçi aranıyor' şeklinde büyük bir yazı asacağız." dedi.

Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan, belediye meclisi kararıyla Edirne Belediyesi tarafından Enez'e yaptırılan 7.500 metrekarelik parkı yakından inceledi. Edirne Belediye Başkanı Recep Gürkan'a ve belediye meclisi üyelerine teşekkür eden Enez Belediye Başkanı Özkan Güneç, parkın çok kısa bir süre içerisinde hizmete açılacağını söyledi.

Gönen Belediyesi her mahallede oyun parkı olması için çalışmalarını genişletti. Bu kapsamda ilgili birim ekipleri tarafından kırsal mahallelerde fizibilite çalışmaları tamamlandı. İlk olarak Söğüt ve Çiftlikalan Mahallesi'ne yapılacak çocuk parklarının zemin hazırlıkları ekipler tarafından tamamlanırken oyun parkularının montajları en kısa sürede başlayacak. Belirlenen program dahilinde oyun parkuru yapılmayan ilçe ve kırsal mahalle kalmayacağı, toplamda 95 adet yeni çocuk parkı yapılacağı belirtildi.

Konyaaltı Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü ekipleri tarafından ilçe genelinde yürütülen genel temizlik çalışmalarının yanı sıra çevre ve halk sağlığı açısından yeraltı/yerüstü çöp konteynerleri tazyikli suyla yıkıyor, ardından da dezenfekte ediliyor.

Saruhanlı Belediyesi, Manisa'nın Saruhanlı İlçesine bağlı Hatıplar ile Şatırlar Mahallesi bağlantı yolunun kıyısından geçen bir dere üzerindeki tarihi kemerli köprü'nün çevresini mesire alanına dönüştürdü. Saruhanlı Belediye Başkanı Zeki Bilgin, yapılış tarihi kesin bilinmeyen ancak Osmanlı döneminden kaldığı öğrenilen tarihi köprüyü turizme açmak için bir çalışma başlattıklarını kaydetti.

Artvin Belediyesi, Kafkasör Yaylası'nın bakım ve temizlik çalışmalarını tamamladı. Kafkasör Yaylası içerisindeki yollarda bozuk olan yerlere asfaltlama çalışması yapan ekipler ayrıca ağaç diplerindeki yabancı otları temizleyerek yaylayı vatandaşların rahat kullanabileceği bir mesire alanı hâline getirdi.

ULAŞIM

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Eminönü-Alibeyköy tramvay hattında çalışmalarına devam ediyor. Eminönü Meydanı'ndan başlayan hat, Unkapanı, Fener, Eyüp, Silahtarağa, Alibeyköy'e kadar ulaşacak. Hat, konumu ve tarihi yapısı itibarıyla İstanbul'un en önemli toplu taşıma güzergâhlarından birisi olacak. Tramvay hattı hizmete alındığında Medipol Üniversitesi Unkapanı Yerleşkesi, Kadir Has Üniversitesi Cibali Yerleşkesi, Feshane, Eyüp Devlet Hastanesi, Bilgi Üniversitesi Santral Kampüsü, Tarihi Piyer Loti Tepesi ve Alibeyköy Cep Otogarı ile kesintisiz toplu ulaşım sağlanacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi iştiraki Metro İstanbul, şehirde hareketliliği artıracak bir yenilik başlattı. Raylı sistemlerde bisikletle seyahat etmek isteyen yolcular belirlenen saatlerde araçların son vagonlarını kullanabilecek. İstasyonlara bisikletlere yönelik yönlendirme işaretleri asıldı. İstanbulluların bisiklet kullanımını artırmaya beklenen uygulamayla hem hızlı hem sürdürülebilir ulaşım imkânı sunulacak.

Manavgat Belediyesi, Manavgat Devlet Hastanesi'ne gelen vatandaşların daha iyi hizmet alabilmesi amacıyla hastanenin bulunduğu Çağlayan Mahallesi Sarılar Caddesi'nde düzenleme çalışması başlattı. Çalışma kapsamında vatandaşların yoğun şekilde kullandığı hastane caddesinin kaldırımları düzenlenirken sıcak asfalt çalışması da tamamlandı. Düzenleme dahilinde dolmuş durak yerleri tanımlanarak, eczaneler önündeki trafik yoğunluğu da dikkate alınarak cepler yapıldı. Farklı kotlardan yer yer göz hizasında bir sur görünümünde olan hastane duvarında ise sert zemin etkisini kırmak amacıyla cephe tasarımı yapıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Kartal Belediyesi, asfaltlama ve aydınlatma çalışmaları için düğmeye bastı. Altyapı çalışmaları ve hava koşullarının yarattığı olumsuz etkilerden dolayı bozulmuş olan yollar kısa sürede asfaltlanarak yenilendi. Çalışmalarla Kartal'da son 6 ay içerisinde 82 sokak, 15 cadde asfaltlandı. Öte yandan asfaltlama çalışmalarının yapıldığı alanlarla aydınlatmaların yetersiz olduğu cadde ve sokaklar da ekipler tarafından aydınlatıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Bakırköy sahilindeki bisiklet ve yaya yollarının bakımını/onarımını sürdürüyor. İki hafta önce başlayan çalışmada bugüne kadar Yeşilyurt'tan Basınköy'e 4.600 metrelik güzergâhta yenileme işlemi yapıldı. İBB Yol Bakım ve Daire Başkanlığı tüm sahil şeridinde bakım ve onarım çalışmalarını sürdürüyor. Tahrip olan diğer bisiklet yollarının en kısa zamanda yeniden yurttaşların kullanımına sunulması amaçlanıyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara'da özel halk otobüslerinin (ÖHO) geçtiğimiz yıl validatör sistemine dahil edilerek Ankarakart kullanımına başlamasının ardından çevre ilçelere taşıma hizmeti veren özel toplu taşıma araçları (ÖTA) da sisteme dahil edilmeye başlandı.

Mezitli Belediyesi Türkiye Belediyeler Birliği tarafından düzenlenen "Bisikletli Ulaşım Fikir ve Proje Uygulama Yarışması"nda finalist olmaya hak kazandı. Finalde "Mezitli'de Sonsuz Bisikletli Yaşam" isimli projeye şampiyonluk mücadelesi verecek olan Mezitli Belediyesi, ilk aşamada 250.000 TL değerindeki nakit ödülün de sahibi oldu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi İZELMAN Genel Müdürlüğü, koronavirüs salgınıyla mücadelenin baş kahramanları sağlık personeline destek amacıyla 20 Mart'ta başlattığı "ücretsiz otopark" uygulamasını pandemi sürecinin devam etmesi nedeniyle uzatma kararı aldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, taşıt trafiğinin en yoğun olduğu üç ana arterde kazalı ve arızalı araçların hızla kaldırılması için ücretsiz çekici hizmeti başlattı. Taşıt trafiğinin en yoğun olduğu Altınyol, Mustafa Kemal Sahil Bulvarı ve Yeşildere Caddesi'nde farklı noktalarda beş adet çekici konumlandırıldı. Çekiciler yolda kalan ve trafiği aksatan araca anında madahale edip en yakın otopark alanına götürecektir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Üçkuyular'a nefes aldıracak aktarma merkezini ve otopark projesini hayata geçiriyor. Bundan böyle araçlarını otoparka bırakan İzmirli metro, tramvay, otobüs ya da vapurla diledikleri yere kolaylıkla gidebilecek. Üçkuyular Aktarma Merkezi ve Otoparkı projesiyle ilçe minibüslerinin diğer ulaşım türleriyle entegrasyonu da sağlanmış olacak. Üçkuyular Aktarma Merkezi hizmete alınırken 824 araçlık otoparkın açılışı için de geri sayım başladı.

Muratpaşa Belediyesi, trafik kazalarını en aza indirmek için Antalya Motosikletli Kuryeler Derneği'yle farkındalık kampanyası başlattı. "Motosiklet Bir Taşıttır Üzerinde Can Taşır" sloganı yazılı afişler billboardlara asılırken Belediye Başkanı Ümit Uysal, "Lütfen, motosikletlerin diğer taşıtlar gibi bir taşıt olduğu gerçeğini hiç unutmayalım" çağrısı yaptı.

Lüleburgaz

Belediyesi'nin kent genelindeki trafik sorununu çözmek için hazırladığı "Trafik Master Planı"nda öneriler kısmının yer aldığı son aşama tamamlandı. Yalova Üniversitesi Ulaştırma Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yavuz Delice, Lüleburgaz Belediye Başkanı Murat Gerenli ve beraberindeki ekibe Lüleburgaz trafiğinin sorunlu bölgelerini ve çözüm önerilerini tek tek hareketli simülasyon örnekleriyle anlattı. Lüleburgaz Belediyesi, Delice ve ekibinin hazırladığı rapor doğrultusunda kent trafiğini rahatlatmak için çalışma başlatacak.

ÇEVRE

Tepebaşı Belediyesi, REMOURBAN-Akıllı Kentsel Dönüşümün Hızlandırılması Projesi kapsamında Avrupa Komisyonu'ndan kazandığı hibeyle edindiği karbon salınımını azaltan 4 adet %100 elektrikli otobüs, 22 adet hibrit araç ve Paylaşımlı Bisiklet Sistemi'nde (ESPEDAL) yer alan 30 bisiklet ile Tepebaşı halkına kamusal ulaşım ve servis hizmeti veriyor. Karbon salınımını azaltan bu araçlar temiz çevreyle toplum sağlığını korurken belediyenin şehirci kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde de kullanılıyor. Büyük tasarruf sağlayan araçlar vatandaşların da beğenisini topluyor.

Çankaya Belediyesi, belediyeden işyeri açma ruhsatı alan esnafa geri dönüşüm kutusu vermeye başladı. Esnafı geri dönüşüme teşvik amacıyla başlatılan uygulamada atık kutularının doğru kullanımına ilişkin kontrolleri ve toplanması işlemlerini de Çankaya Belediyesi ekipleri yapacak.

Dikili Belediyesi ve İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ortaklığında 10.000 yavru çipura denizle buluştu. Dikili Belediye Başkanı Adil Kırgöz'ün önderliğinde Bademli yolu üzeri Dikili Amatör Balıkçılar Derneği çekek yerinden 10.000 yavru çipura suya bırakıldı. Proje kapsamında hedef 100.000 yavru balığı denizle buluşturarak Dikili'nin denizlerindeki balık popülasyonunu artırmak.

Manavgat Belediyesi, nesli tükenmek üzere olan Caretta Caretta kaplumbağalarını Sorgun Boğaz sahilindeki üreme alanlarına yerleştirdiği uyarı tabelaları, şeritler ve işaretlemeler aracılığıyla koruma altına almasına rağmen bilinçsiz ve duysuz vatandaşların yuvalara tekrardan zarar vermesi, yuvaların etrafına çöp bırakması üzerine Caretta Caretta yuvalarını korumaya yönelik tedbirlerini artırarak yeniden uyarı levhaları astı.

Tepebaşı Belediyesi'nin doğayı korumak ve çevre duyarlılığını artırmak için hayata geçirdiği projelerden biri olan Sukurusu Uygulama Merkezi, farkındalık oluşturmaya yönelik çalışmalarının yanı sıra sanatsal üretimlerle de dikkat çekiyor. Belediyenin kâğıt atıklarının bir kısmıyla başkanlığa gelen buket çiçeklerin eritilerek kâğıt hamuruna dönüştürüldüğü merkezde, eski bir zanaat olan kâğıt yapımının kendine özel dokusuyla ve çeşitliliğiyle ortaya çıkan tasarımlar üzerine çalışılıyor. Ekolojik sorumluluk bilinciyle hazırlanan özgün tasarımlar belediyenin etkinlik, anma, kutlama gibi özel günlerde iletmek istediği mesajlara dönüşüyor. 2009 yılından beri belediye hizmet binasında faaliyetlerini sürdüren merkezde yoğun emekle ortaya çıkartılan ürünler ise her yıl binlerce kişiye ulaşıyor.

Muratpaşa Belediyesi'nin 4 yılı aşkın süredir uygulamaya devam ettiği Çevreci Komşu Kart projesiyle 14 milyon 736 bin 603 kilogram nitelikli atık evlerden toplandı. Proje kapsamında evlerde ayrıştırılan cam, plastik, metal ve kâğıt gibi nitelikli atıklar Çevreci Komşu Kart'ta puana dönüşüyor. Yüklenen puanlarla anlaşmalı marketlerden alışveriş yapılabiliyor, sinema salonlarından bilet alınabiliyor ve öğrencilere burs sağlanıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İSTAÇ'a bağlı Kömürçüoda'daki Açık Kompost ve Geri Kazanım Tesisi'nde yeni bir işletme düzenine geçiyor. Bu amaçla yapılacak tesislerin fizibilite raporu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na gönderildi. Kömürçüoda Açık Kompost ve Geri Kazanım Tesisi'nde İstanbul'a daha iyi hizmet etmek için yeni yatırımlar başlatılacak. Yeni dönemde atıktan türetilmiş yakıt yerine biyokütleden elektrik enerjisi ve sıvı kompost üretimi yapılacak. Kurulu gücü 18 megavat olan tesisten %12.5 pay alan İSTAÇ, 10 yıl boyunca yıllık en az 15 milyon lirayı kasasına koyacak. Ardından sözleşmenin sürdüğü 2036 yılına kadar da piyasa fiyatları üzerinden yapılacak elektrik satışlarından payını almayı sürdürecektir. Ayrıca tesis yeni projeye göre, günde 2.000 ton atığı enerjiye dönüştürecek şekilde işletilecek. Böylece Kömürçüoda Düzenli Depolama Sahaları'na gönderilen atık miktarı azaltılacak. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Düzenli Depolama Sahaları için istediği ön işlem şartı da yerine getirilmiş olacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, "Engelleri Güneşle Aşıyoruz" sloganıyla yürüttüğü proje kapsamında Büyükşehir Özel Eğitim Okulu ve Rehabilitasyon Merkezi'nin 2400 m²'lik çatısında 246 KW gücünde güneş enerji sistemi kuruldu. Türkiye'de ilk olan proje sayesinde Ekim 2019'dan bu yana Antalya Büyükşehir Belediyesi yaklaşık 80.000 TL ek gelir elde etti. Güneş enerjisi üretiminden elde edilen gelirle Büyükşehir Özel Eğitim Okulu ve Rehabilitasyon Merkezi'nde hâlihazırda devam eden 13 adet iş ve meslek edinme atölyelerinin sayıları ve faaliyet alanlarının artırılması, özel gereksinimli bireylerin yeni meslekler edinebilmelerine imkân sağlanması amaçlanıyor. Antalya Büyükşehir Belediyesi bu projeye Antalya ve diğer illerdeki kamu kurum ve kuruluşlarına örnek olarak resmi kurumların yenilenebilir enerji kaynaklarıyla desteklenen engelli merkezleri kurmasına katkı sağlamayı da hedefliyor.

Adana Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Kontrol Daire Başkanlığı Denizcilik Şube Müdürlüğü'nce 15 Eylül Dünya Temizlik Günü çerçevesinde Yaşar Kemal Yürüyüş Parkuru'nda toplumsal farkındalık etkinlikleri gerçekleştirildi. Büyükşehir Denizcilik Şube Müdürlüğü dalgıçlarınca Seyhan Baraj Gölü'nde yapılan dip temizliğinde yüzeye çıkarılan materyallerin bazıları toplumsal farkındalık yaratmak amacıyla Yaşar Kemal Yürüyüş Parkuru Gençlik Köprüsü yanında kurulan stantlarda sergilendi.

Ankara Kent Konseyi 500'e yakın paydaşının farkındalık oluşturan projelerine ve çalışmalarına destek olmaya devam ediyor. Kuru Mahallesi Muhtarlığı ve mahalle sakinleriyle birlikte "15 Eylül Dünya Çöp Toplama ve Temizlik Günü"nde çevre temizliği ve çöp toplama etkinliği düzenleyen Ankara Kent Konseyi, sosyal medya hesapları üzerinden de "Aynı hızla atık üretirsek ne yazık ki 2025 yılında günde 136.000 ton atık üreterek 161 ülke içerisinde en fazla atık üreten 8. ülke olacağız" uyarısında bulundu.

Kuşadası Belediyesi, ilçenin doğal yapısını bozan yapılaşmayla mücadele ediyor. Kuşadası'nda 1500 yıllık olduğu tahmin edilen zeytin ağacının hemen yanına yapılan villanın 5 yıllık yapı ruhsat süresinin dolduğu ortaya çıktı. Ekosistemi Koruma ve Doğa Sevenler Derneği'nin (EKODOSD) şikâyeti üzerine harekete geçen Kuşadası Belediyesi Yapı Kontrol Müdürlüğü, villayı sahibine yıktırdı.

ÜRETİME & ÇİFTÇİYE DESTEK

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin İpekböceği Yetiştiriciliği Projesi'nin devamı olarak tasarlanan İpek Evi projesi kapsamında çiftçilerin yetiştirdiği kozalardan elde edilen ipek iplikler İpek Evi'nde dokunuyor. Tarihi Odunpazarı Bölgesi'nde açılan İpek Evi'yle kadınlara ve engellilere ipekli dokuma konusunda ücretsiz kurs verilecek.

Efeler Belediye Başkanı Mehmet Fatih Atay'ın katılımıyla Şahnalı Mahallesi Hanyanı Mevkii'nde Kekik Hasatı gerçekleştirildi. Başkan Atay, "...Kekik otunu örnek olması ve alternatif bir gelir kaynağı oluşturması için diktik. Bunu sizin için yaptık. Sanayisini Tepecik'te kuruyoruz. Ürünlerimizi kaliteli hâle getirerek değer katacağız. Kuracağımız fabrikamızda sadece kadınlarımızı çalıştıracacağız. Ürünlerimizi markalaştırarak memleketimizde yetişen ürünlerimizi tüm Türkiye'ye tanıtacağız" dedi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ile Han Belediyesi'nin işbirliğiyle 2019 yılında hayata geçirilen lavanta aromatik bitki bahçesinde hasat dönemi başladı. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi gönüllüleri de imece örneği sergileyerek Han'a gitti ve Hanlılara yardım etti. Han Belediye Başkanı Erdal Şanlı, "Büyükşehir belediyesinin de destekleriyle vatandaşlarımızı alternatif tarıma yönlendirmeye çalışıyoruz. Örneğin, lavanta birçok ürün içerisinde kullanılan değerli bir bitki. Kozmetik başta olmak üzere farklı alanlarda kullanılan lavantanın diğer bir artısı da ekoturizme verdiği katkı. Hedefimiz, burada üreticimiz kazanırken Frig Vadisi'ni gezmeye gelen yurttaşlarımıza da bu bölgelerde keyifli vakit geçirebilmek. Bu yüzden bu çalışmaların çok kıymetli olduğuna inanıyor, destekleri dolayısıyla Sayın Yılmaz Büyükerşen'e şükranlarımı sunuyorum." dedi.

Mezitli Belediyesi'nin hayata geçirdiği Kadın Üretici Pazarları, artan koronavirüs tehlikesi nedeniyle düşen satışlarını teknolojik hamleyle düzeltme yoluna gitti. Müşterilerini ve kendilerini virüsten korumak için harekete geçen kadınlar, internet üzerinden satışa başladı. Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, "Daha virüsün adı bile yokken kadınları e-ticarete başlatmak için girişimlerde bulunmuştuk. 136 kadın kurslara başvurarak eğitim aldı ve kendilerine hediye edilen tabletlerle e-ticarete başladı. O zaman başlattığımız projenin önemi salgın döneminde daha iyi anlaşılmalı oldu. Kadınlar son derece hijyenik şartlarda Kadın Üretici Pazarları'nda açtıkları tezgâhlardan satışlarını yaparken aynı zamanda tabletleriyle de internet üzerinden satış yapma imkânı buluyor.

Tepebaşı Belediyesi Kadın Üretici Ürün Satış Noktası, haftada üç gün olmak üzere Özdilek Sanat Merkezi, Batikent Belde Evi ve Uluönder Mahallesi Fevzi Çakmak Caddesi'nde (Avlulu Çarşı arkası) hizmet veriyor. Tepebaşı Belediyesi tarafından üreticilere ücretsiz tezgâh, çadır gibi imkânların sağlandığı satış noktasından alışveriş yapan vatandaşlar, doğal ürünlere ulaşmaktan ve üretici kadınların desteklenmesinden dolayı memnun olduklarını ifade ediyor. Üretici kadınlara verilen desteklerle üretim alanları genişlerken sürdürülebilir kırsal kalkınmanın temeli de sağlanmıştır.

Muğla Büyükşehir Belediyesi'nin daha önce 40 kadın üreticiye 2 dişi 1 erkek olmak üzere toplamda 120 kıl keçisi dağıttığı Kıl Keçisi projesi, Kavaklıdere, Ortaca ve Dalaman ilçelerinde devam ediyor. Üç ilçede kadın üreticilere 2 dişi 1 erkek kıl keçisi dağıtılacak.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nden aldığı yetkiyle 4 ilçe belediyesiyle tarım alanlarının kullanılması için protokol imzaladı. Protokol töreninde konuşan Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen, ilçe belediye başkanlarıyla birlikte katıldığı protokol töreninde üreticilere destek sözü verdi. Büyükerşen "...Ekonomimizin her geçen gün kötüye gittiği bu günleri ancak üreticileri destekleyerek atlatabiliriz. Bu kapsamda biz de belediye olarak kırsalda yaşayan vatandaşlarımıza bir desteği de kullanılmayan arazilerimizi onların kullanımına vererek sağlamak istedik. Meclisimizden aldığımız yetkiyle hazırladığımız protokoller kapsamında ilçe belediyemizle işbirliği yaparak yaklaşık 2 milyon metrekare alanın çiftçiler tarafından kullanılmasının yolunu açıyoruz. İmzalayacağımız protokolün çiftçimize bu zor dönemde can suyu olmasını diliyorum" diyerek Mihalgazi ve Sivrihisar Belediyeleri'yle de en kısa sürede protokollerin imzalanacağını ifade etti.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, geçen sene ilk kez düzenlenen Tarsus İncir Şenliği'nde Tarsuslu incir üreticilerine verdiği incir fidanı dağıtım sözünü yerine getirdi. Tarsus İlçesi Kadelli Mevki'sinde 18 mahalleden 328 üreticiye dağıtılacak toplam 12.500 incir fidanının dağıtım törenine katılan Başkan Seçer, Mersin Büyükşehir Belediyesi olarak üreticiye ellerinden geleni değil, gereken desteği sağladıklarını ifade etti.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Bitkisel Üretim ve Eğitim Şube Müdürlüğü, Döşemealtı Kovanlık Mahallesi'ndeki üreticilere organik tarım, toprak analizi ve unlu bit ile biyolojik mücadele başlıklarında eğitim verdi. Büyükşehirin ziraat mühendisleri ve çiftçileri iyi tarım uygulamaları konusunda bilgilendirildi. Eğitim sonunda çiftçilere katılım sertifikaları verildi.

Buca Belediyesi, Buca'da bağıcılık kültürünü canlandırmak için 13 dönümlük arazide ürettiği üzümün bağ bozumunu gerçekleştirdi. Hasat edilen üzümler Buca Belediye Başkanı Av. Erhan Kılıç tarafından geleneksel motifleri yaşatan at arabasıyla vatandaşlara dağıtıldı. Buca'nın malını gerçek sahiplerine dağıttıklarını söyleyen Başkan Kılıç, yeni bağlar kurulacağını ifade ederek "Buca'ya üzüm kenti havasını yeniden kazandıracğız" dedi.

Nilüfer Belediyesi, çiftçilere yönelik çeşitli eğitim çalışmalarının yapılacağı ilk Çiftçi Evi'ni Akçalar'da oluşturdu. Akçalar hizmet binasını yeniden düzenleyerek Çiftçi Evi'ne dönüştüren Nilüfer Belediyesi, bu mekânda çiftçilere, özellikle kırsaldaki kadınlara ve kadın derneklerine yönelik eğitim çalışmalarını organize etmeye başladı. Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü Kırsal Alan Bürosu'nu da bu binaya taşıyan Nilüfer Belediyesi, Nilüferli çiftçilerin buluşma mekânı olacak Çiftçi Evi'nde kırsal alana yönelik projeler geliştirerek ürün çeşitliliği ve verimin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütecek.

Aydın Büyükşehir Belediyesi

Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'ne (ASKİ) bağlı ekipler tarımsal sulama arklarının betonlaştırılmasını ve tamiratlarını yaptı. Feslek Mahallesi'ndeki 2.270 metre uzunluğundaki kanalda yapılan çalışmayla mahalledeki toplam sulama alanının yarısından fazlasının yararlanacağı iyileştirme gerçekleştirilmiş oldu. Ağırlıklı olarak incir üretimi yapılan bölgede zeytin ve sebze yetiştiriciliğinde kullanılacak olan kanalla çiftçilerin daha fazla üretim yapması planlanıyor. Çiftçilerin işlerine ara vermemeleri için ASKİ ekipleri kalabalık bir çalışma grubuyla kanalda kısa sürede tamirat ve betonlama yaptı.

Burhaniye Belediyesi,

karasinek başta olmak uçkun ve haşerelere karşı hayvan çiftliklerini ilaçlama çalışmalarını sürdürüyor. Kırsal mahalleleri ve ilçe genelinde bulunan küçük ve büyükbaş hayvan ahırlarını ilaçlayan Burhaniye Belediyesi Sağlık İşleri'ne bağlı ekipler çalışmalar esnasında hayvanlara zarar vermeyen ilaçlar kullanıyor.

KÜLTÜR & SANAT & AKTİVİTE

Kartal Belediyesi, Bayram Demirkol Parkı'nda iki gün süren "Şiir Hayattır" etkinliğine ev sahipliği yaptı. Açık havada düzenlenen etkinliğe şiirin ve sanat dünyasının usta kalemleri konuk olarak katıldı. Şair, yazar ve eğitimci Niyazi Yaşar'ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen "Şiir Hayattır" etkinliği, ülkemizin kıymetli şair ve yazarlarını aynı çatı altında buluşturdu.

Adalar Belediyesi'nin düzenlediği Açık Havada Sinema etkinlikleri 5 Eylül akşamı Yeşilçam'ın ünlü oyuncusu Ediz Hun'la sezona perdelerini kapattı. Etkinliğin final filmi, yönetmenliğini Atif Yılmaz'ın yaptığı, Ediz Hun, Türkan Şoray ve Süleyman Turan'ın başrollerini paylaştığı "Güllü" idi. Gazeteci Aslı Öymen moderatörlüğündeki söyleşide soruları yanıtlayan Ediz Hun filmle ilgili değerlendirmelerde bulunurken "Böylesi güzel ve anlamlı bir etkinliğin finalinde Güllü'yü izlemek ve buraya davet edilmek gurur verici" dedi ve etkinliğe ev sahipliği yapan Belediye Başkanı Erdem Gül ile yönetmen Kaan Müjdec'iye teşekkür etti.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nce düzenlenen 27. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali kapsamında Seyhan Nehri üzerinde gerçekleştirilen Gondolda Film Keyfi etkinliğinin ilk gününde "7. Koğuştaki Mucize" filmi gösterildi. Seyhan Nehri üzerindeki Gondol Marina'da gerçekleştirilen film gösterimi, salgın nedeniyle sosyal mesafe koşullarına uygun olarak dizayn edilen 8 gondoldan ve kıyıda aynı titizlikle hazırlanan oturma gruplarından izlendi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın katkılarıyla 3-10 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilecek 57. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde tüm film gösterimleri açık hava sinemalarında yapılacak. Antalya Altın Portakal Film Festivali bu yıl iki afişle izleyicilerin karşısına çıkıyor. Afişlerin ilkinde başrolde Fatma Girik, diğerinde ise salgın sürecinde cephesi olmayan bir savaşın kahramanları olan sağlık çalışanları var. Festival, Altın Portakal Ödülü'nü büyük risk altında, görülmeyen bir düşmanla özveriyle ve hayatlarını ortaya koyarak mücadele eden sağlık emekçilerine adıyor.

Avcılar Belediye Başkanı Turan Hançerli, Avcılar Firuzköy Mahallesi'nde bulunan Bathonea Antik Liman Yerleşimi kazılarını ziyaret etti. Kazı başkanı Doç. Dr Şengül Aydın'ın kazı hakkında bilgi alan Hançerli, "Biz Bathonea'ya sahip çıkacağız. Bizim binlerce yıllık mirasımız. Mirasımıza sahip çıkıp geleceğimizi kuracağız. Binlerce yıl önceki bir medeniyetin çocuklarıyız. Buraya sahip çıkarak gelecek dünyayı kuracağız. Gelecek bizlerin elinde. Tabii bilirsek, öğrenirsek ve korursak. Biz kazı ekibine destek olmaya söz verdik ve desteğimizi devam ettireceğiz" dedi.

Odunpazarı Belediyesi, Odunpazarı Tarihi Bölge'de yer alan Cemalçiler Sokak'ta yaklaşık 150 yıllık tescilli bir konağı sanatevine dönüştürme çalışmalarına devam ediyor. 3 katlı olan konağa Türkiye'nin yetiştirdiği en iyi ressamlarından biri olan Devrim Erbil'in adı verilecek. Erbil'in eserlerinin sergileneceği Devrim Erbil Sanatevi'nde aynı zamanda atölye çalışmaları da yapılacak.

Seyhan Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün başlattığı "Sanat Sokağınızda" etkinliği bu kez Emek Mahallesi'ndeydi. Açık havada gerçekleştirilen etkinlikte çocuklar ve aileleri "Karagöz Öğreniyor" gölge oyunuyla hem sanatla tanıştı hem de renkli bir gece yaşadı.

Marmaris Belediyesi bünyesine geçirilen Marmaris Uluslararası Film Festivali için geri sayım başladı. Pandemi önlemleri altında 1-4 Ekim 2020 tarihleri arasında düzenlenecek festivalde bu yıl 30 dakikayı aşmayan ulusal yarışma; kurmaca, belgesel, deneysel ve animasyon olmak üzere dört ayrı dalda yapılacak. Ulusal liseler arası yarışma bölümünde ise her yıl olduğu gibi tek kategoride değerlendirme yapılacak olup yine 30 dakikayı aşmayan, kurmaca, belgesel, deneysel ve animasyon dallarında filmler yarışacak. Marmaris Belediye Başkanı Mehmet Oktay sanata her zaman destek olduklarını belirterek "Pandemi kurallarını ihmal etmeden festivali gerçekleştireceğiz. Bu yıl kısıtlı şartlarda gerçekleştirdiğimiz festivalimizi umarız seneye salgın sona ererse daha geniş katılımı hayata geçiririz" ifadesini kullandı.

Bornova Belediyesi ekipleri kentin çeşitli yerlerine kitap bırakarak Dünya Okuma Yazma Günü'nü kutladı. Bornova Belediye Başkanı Dr. Mustafa İduğ Türkiye'de kişi başına yıllık 7.2 kitap okunduğuna işaret ederek "Büyüyen, güçlenen, aydınlanan bir Türkiye için okuma kültürünün geliştirilmesi gerekiyor" diye konuştu.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş.'nin "200.000 Kitap Kütüphaneleriyle Buluşuyor" sloganıyla organize ettiği proje, kurum iştirakinin Esenyurt'taki deposunda başladı. Etkinlikte Ekrem İmamoğlu'na Kültür A.Ş. Genel Müdürü Serdal Taşkın eşlik etti. Özel olarak basılan "Hatıratlarla ve Karşılaştırmalı Nutuk" kitabının kolinin sürprizi olduğunu vurgulayan İmamoğlu, "Tam 2.317 noktaya dağıtılacağı için bir o kadar da Nutuk ekledik. Yani 202.317 kitabı bütün Türkiye'ye dağıtıyoruz Nutuk'la beraber. Şu günlerde belki de en değerli şey, bilgi. O bilginin yayılmasının en güzel aracı da kitap. Kitaplar başucunuzdan eksik olmasın" dedi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi antik kentlerdeki kazı çalışmalarına sponsor olmaya devam ediyor. Bugüne kadar antik kentlerdeki kazılara 29,4 milyon TL'lik maddi katkı sağlayan Büyükşehir Belediyesi, bu yıl destek verdiği kazı sayısını 12'den 13'e çıkardı ve Torbalı'da yer alan Nif Dağı Kazısı'nı da destek programına ekledi. Destek miktarı da bir önceki yıla göre %40 oranında artarak 6 milyon 794 bin TL oldu. Büyükşehir Belediyesi'nin Kültür ve Turizm Bakanlığı ile protokol imzalayarak destek verdiği kazılar ise şöyle; Smyrna Antik Kenti (Agora), Phokaia (Foça), Yeşilova Höyüğü (Bornova), Metropolis (Torbalı), Eski Smyrna (Bayraklı), Teos (Seferihisar) Antik kenti, Erythrai (Çeşme- İldırı), Klazomenai (Urla), Klaros (Menderes), Panaztepe (Menemen), Ayasuluk Tepesi (Selçuk), Limantepe (Urla) ile Nif Dağı (Torbalı).

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin "Pandemi Günlerinde Tiyatro Buluşmaları" projesi Antalya Şehir Tiyatrosu oyuncularının sahnelediği "Takıntılar" adlı oyunla başladı. Açık Hava Sahnesi'nde ilk kez seyirciyle buluşan oyun tam not aldı. Sağlık çalışanları ve dezenfeksiyon işçileri oyunu Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin davetlisi olarak izledi.

Kartal Belediyesi Eğlenceli Çocuk Kütüphanesi ilk açık hava etkinliğini masal anlatımıyla gerçekleştirdi. Kartal'da yaşayan 4-8 yaş arası minikler, Kartal Belediyesi'nin hazırladığı hafta sonu etkinliğinde bir araya geldi. Şarkılar ve masallar eşliğinde yapılan etkinlikte hikâye anlatıcısı Turna Sümeyye, Kartallı çocukları hayal dünyalarında keyifli bir yolculuğa çıkardı.

Odunpazarı Belediyesi Çağdaş Sanatlar Galerisi'nin yoğun talep gören çocuk etkinliği "Bavulumda Sanat Var" salgın nedeniyle sosyal mesafe kuralları gözetilerek çalışmalarına online devam ediyor. Odunpazarı Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ile Tiyatro Müdürlüğü'nün ortak projesi olan "Bavulumda Sanat Var" etkinliğinde 09-14 yaş arasındaki çocuklar dünyaca tanınan ressamları eserleri üzerinden tanıyıp hayatlarını öğreniyor.

Manavgat Belediyesi, Tarihi Kentler Birliği'nin iyi müzecilik örneklerini özendirme, yerel yönetimlerin müze uygulamalarında önder olmak ve koruma bilincini yaratma rollerini öne çıkarmak amacıyla 2016 yılından bu yana gerçekleştirilen Müze Özendirme yarışmasında "Göç Müzeleri" dalında Giritliler Kültür Evi ile ödül almaya hak kazandı.

Narlıdere Belediyesi, "Bilge Çınarlar Narlıdere'yi Anlatıyor" başlıklı söyleşiler dizisi başlattı. İlk konuk, Hasan Amca Turşuları'nın sahibi 79 yaşındaki İbrahim Türksever oldu. Türksever dünden bugüne Narlıdere'yi anlattı. Başkan Ali Engin "Geçmişimizden güç alarak geleceğe daha güzel bir Narlıdere bırakacağız" dedi.

Lüleburgaz Belediyesi, Türkiye Tenis Federasyonu ve Lüleburgaz Tenis Kulübü işbirliğiyle dev tenis turnuvasına hazırlanıyor. Lüleburgaz Yıldızları Kadın Akademisi'ndeki (LYKA) tenis kortlarında, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında 17-20 Eylül tarihlerinde düzenlenecek 4X4 Tenis Turnuvası'nda Türkiye'nin dört bir yanından gelen 48 sporcu başarıya ulaşmak için ter dökcek.

Nilüfer Belediyesi ve Türkiye Hava Sporları Federasyonu (THSF) işbirliğiyle düzenlenen "Türkiye Yamaç Paraşütü Hedef Şampiyonası 2. Etap Yarışları" Nilüfer'de yapıldı. Rüzgâra rağmen hedefe ulaşan paraşütçülerden dereceye girenler ödülleri kavuştu.

Amasya Belediyesi, Avrupa Hareketlilik Haftası kapsamında Sefa Park'da Ayla Dokuyucuşahin Koca eşliğinde Seramik Atölyesi çalışmaları gerçekleştirdi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, Kuşadası Belediyesi ve Kuşadası Altın Güvercin Kültür Sanat Tanıtım Vakfı (KUSAV) tarafından altı yıllık aranın ardından geçtiğimiz yıl yeniden kente kazandırılan Altın Güvercin Beste Yarışması, bu yıl pandemi koşullarında yapıldı. Pandemi tedbirlerinin en üst düzeyde uygulandığı yarışma kapsamında düzenlenen tüm etkinlikler sosyal mesafe kuralı gözetilerek sınırlı sayıda katılımcıyla gerçekleşti.

DAYANIŞMA

Çiğli Belediyesi tarafından doğuştan konuşamayan ya da konuşma bozukluğu olan vatandaşlara yönelik başlatılan dil ve konuşma terapisi hizmeti pandemi sürecinde de gerekli tedbirler alınarak devam ediyor. Yapılan başvurular öncelik durumuna göre değerlendiriliyor ve randevu programı oluşturuluyor. Terapilerin seans yoğunluğu ve süreleri hastaların durumlarına göre belirleniyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, koronavirüs izolasyonunun yaşandığı dönemde gazete ve ürün satış büfelerine verdiği kira indirim desteğini normalleşme sürecinde de sürdürüyor. Ancak sokağa çıkma kısıtlamalarının kalkmasının, birçok işyerinin yeniden açılmasının ve gelirlerinin artmasının ardından yapılan indirimlerde yeni bir düzenlemeye gidildi. İşletmelerin satış yapamadığı dönemde %75 olarak belirlenen indirimin ekonomik yaşamın yeniden başlamasıyla birlikte %25 olması kararlaştırıldı.

Nilüfer Belediyesi ile Kırklareli'nin Kaynarca Belediyesi imzalanan protokolle kardeş kent oldu. Her iki belediye ilişkileri daha da güçlendirerek ortak çalışmalara imza atacak.

Seyhan Belediyesi kreşlerde eğitim gören çocukların bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişiminin sağlıklı oluşumuna katkı sağlamak üzere kreş öğretmenlerine ve yöneticilere yönelik, Adana İl Millî Eğitim Müdürlüğü Zekâ Oyunları İl Formatörü Yeliz Demir tarafından uygulamalı "Akıl ve Zeka Oyunları" eğitimi verildi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi merkez dışında kalan 12 ilçede başlattığı ve vatandaşların da takdirini toplayan "Hoş Geldin Eskişehirli Bebek" ziyaretlerine ara vermeden devam ediyor. Pandemi nedeniyle önlem amaçlı ev ziyaretleri gerçekleştirilmeyen ekipler, Başkan Büyükerşen'in ebeveynlere mektubunu ve hediyelerini kapıdan teslim ediyor.

Çankaya Belediyesi'nin ihtiyaç sahiplerine verdiği Halk Kart, başvuruları değerlendirilerek ekonomik ve sosyal koşulları kabul gören kişilere dağıtıldı. 7. dönem başvuruları tamamlanarak ihtiyaç sahibi olduğu belirlenen 130 kişiye daha Vedat Dalokay Nikâh ve Kokteyl Salonu'nda pandemi önlemleri alınarak Halk Kart verildi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin üniversite öğrencilerine eğitim yardımı yeni eğitim-öğretim döneminde de devam ediyor. Eğitim yardımı başvuruları 15 Eylül 2020'de başlıyor. Yapılacak yardımlarda süre "Eğitim Yardımı Değerlendirme Kriterleri"ne göre işliyor. Bu kriterlere göre; ebeveyn vefat/boşanma durumu, öğrencinin engellilik durumu, ailedeki engelli durumu, ailedeki kişi sayısı, ailedeki öğrenci sayısı ve ailenin geliri baz alınıyor. Kadın ve erkek öğrenciler için eşitlik dengesi gözetilirken eğitim yardımından kendisi ya da ailesi İstanbul'da ikamet eden öğrenciler faydalananıyor. Yardım, üniversite eğitimine devlet okulunda devam eden ya da özel okulda %100 burslu okuyan öğrencilere yapılıyor. Verilen hizmetten geçtiğimiz yıl 30.000 öğrenci faydalandı. Bu yıl da 30.000 öğrencinin her birine yıllık 3.200 TL yardım yapılması planlanıyor.

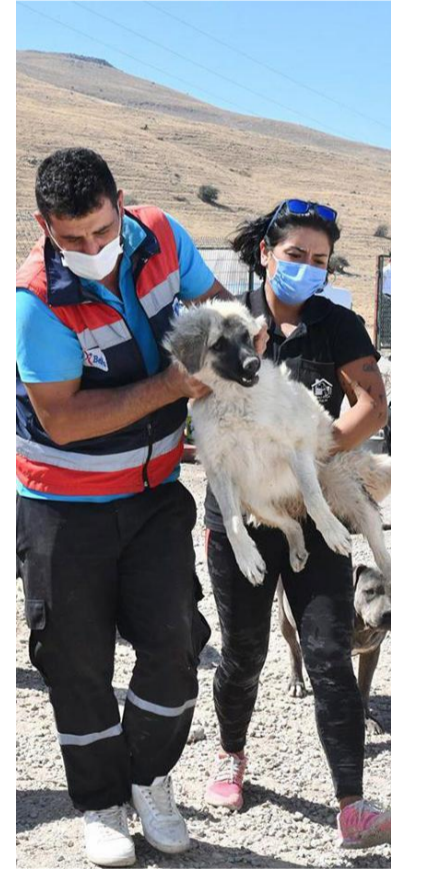
Ankara Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Daire Başkanlığı, çevre ilçelerdeki mevsimlik tarım işçilerine sodyum hipoklorit (çamaşır suyu), maske ve el dezenfektanından oluşan hijyen paketleri dağıtıyor. Kahramankazan ilçesinden başlatılan hijyen paketi dağıtımı, Akyurt ve Kalecik ilçeleriyle devam etti. Dağıtımı gerçekleştiren Sağlık İşleri ekipleri, aileleriyle birlikte çadırlarda yaşayan mevsimlik işçilere salgından korunmak için yapılması gerekenler konusunda da bilgi verdi. Zor şartlar altında çalıştıklarını belirten mevsimlik işçiler, hijyen paketi desteği için teşekkür ederek memnuniyetlerini dile getirdi.

Buca Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, vatandaşların evlerindeki hijyen şartlarını koruyabilmesi için temizlik paketleri hazırladı. Paketlerde özellikle pandemi sürecinde piyasa fiyatlarında önemli artış gözlenen el sabunu, çamaşır suyu, çamaşır ve bulaşık deterjanları gibi çok sayıda temizlik ürünü yer aldı. Hazırlanan paketler ihtiyaç sahibi aileler başta olmak üzere Bucalı ailelere dağıtıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, hayvansever gönüllülerle işbirliği yapmaya devam ediyor. Sağlıklı Patiler Sokak Hayvanlarını Koruma ve Yaşatma Derneği'nin çağrısına sessiz kalmayan Sağlık İşleri Daire Başkanlığı, Elmadağ Tekke Köyü'nde yaklaşık 200 sokak köpeğinin kısırlaştırma işlemini gerçekleştirdi. Sokak köpekleri tedavileri tamamlandıktan sonra büyükşehirin özel nakil araçlarıyla alındıkları yere geri teslim edildi.

Edremit Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü "Su Onlar İçin de Hayattır" projesi kapsamında sokak hayvanları için ilçedeki birçok alana otomatik su kapları yerleştirdi.

EĞİTİM

Mersin Yenışehir Belediyesi, "Her ev bir okul, her anne-baba öğretmendir" sloganıyla Uzaktan Eğitim Aile Rehberi kitapçığı hazırladı. Ailelerin uzaktan eğitim sürecinde ne yapmaları gerektiği üzerine bilgiler içeren kitapçık, kent genelinde ailelere ücretsiz dağıtılıyor. Başkan Abdullah Özyiğit, "Eğitim benim ve belediyenin en hassas olduğu konu. Çocukların uzaktan eğitimden maksimum seviyede faydalanmaları için çalışıyoruz" dedi.

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, ders çalışmak isteyen öğrencileri Fitnat Gürsoy Kafe Kütüphanesi'ne davet etti. Kütüphane hizmetinin de verildiği her iki yere de bilgisayarlarıyla gelen öğrenciler internetten ücretsiz yararlanabilecek. Bilgisayar imkânı bulunmayan öğrenciler için de Gençlik ve Kültür Merkezi'nde bilgisayar sistemi kuruldu.

Şişli Belediyesi, Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) ve Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı (WFP) işbirliğinde bölgedeki iş ve aş sorununa çözüm getirmeyi hedeflediği "Şişli Sosyal Mutfak" projesini hayata geçirdi. Belediye bünyesinde faaliyete geçecek olan ve açılış eğitimi de verecek bir okul olarak tasarlanan Şişli Sosyal Mutfak projesi için 3 kurum arasında 9 Eylül Çarşamba günü bir iyi niyet anlaşması imzalandı. Şişli Sosyal Mutfak temelde 3 ana işlevi yerine getirecek; Şişli'de ihtiyaç sahiplerine güvenilir ve temiz sıcak yemek temini, açılış alanında eğitim verilmesi ve istihdama hazırlık sağlanması. Nils Grede, WFP Türkiye Ülke Direktörü, "Aşevleri işbirliği kapsamında 3 aylık bir süre içerisinde 7 ilde ihtiyaç sahibi Türk hanelerine ve bazı Suriyeli sığınmacılara günlük yaklaşık 11.500 kap sıcak yemek pişirilip dağıtılacak. Aynı zamanda istihdam edilebilirliği ve iş piyasasına erişimi de desteklemeyi amaçlıyoruz" dedi.

Seyhan Belediyesi, kreşlerde eğitim gören çocukların bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişiminin sağlıklı oluşumuna katkı vermek üzere kreş öğretmenlerine ve yöneticilere yönelik uygulamalı "Akıl ve Zekâ Oyunları" eğitimi düzenledi. Daha önce 2 defa uzaktan teorik eğitim verilen kreş öğretmenlerine ve yöneticilere üçüncü ve uygulamalı eğitim Seyhan Belediyesi Kültür Merkezi'nde verildi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Dünya İlyardım Günü nedeniyle düzenlediği etkinlikler kapsamında Körfez vapurlarıyla seyahat eden yolculara ilkyardım uygulamalarına ilişkin eğitim verildi. Yolcu yoğunluğunun fazla olduğu saatlerde ve Konak, Pasaport, Karşıyaka ve Bostanlı hatlarında yolculuk süresince verilen eğitimlerde ilkyardımın önemine dikkat çeken uygulamalar anlatıldı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı bünyesinde Yenışehir İlçesi Etkinlik Merkezi'nde verilen "Kişisel Savunma Eğitimi" ile kadınların ve çocukların karşılaşabilecekleri şiddet olaylarına karşı fiziksel öz savunma geliştirebilmeleri amaçlanıyor.

Beşiktaş Belediyesi 2., 3., 4., 5., 6. ve 7. sınıflar için Matematik ve İngilizce takviye kursları kayıtlarını açtı. 3 Ekim'de başlayacak olan kurslar için son kayıt tarihi 28 Eylül. Beşiktaş'ta ikamet eden kursiyerler T.C. kimlik numarası ile www.besiktas.bel.tr başvuru adresi üzerinden online; ikamet dışı kayıt yaptıracaklar ise Beşiktaş Akademi'de şahsen başvuru yapabilecek.

Buca Belediyesi, koronavirüsle mücadele sürecinde vatandaşların kaygı ve korkularını en aza indirerek psikolojik destek sağlamak için online eğitim gerçekleştirdi. Araştırma ve Geliştirme (AR-GE) Müdürlüğü tarafından düzenlenen "Kaygılar, Korkular, İnsanlar: Korona'yla Dans" konulu eğitim, Klinik Psikolog Emre Konuk tarafından verildi.

Lüleburgaz Belediyesi'nin Gençlik Parkı'nda gerçekleştirdiği "Deneysel Bilim Atölyesi" etkinliklerinden 2 haftada 850 çocuk faydalandı. Cumartesi ve Pazar gün boyu süren etkinliklerde çocuklar 3 ayrı bilim çadırında 3 ayrı bilimsel aktivite gerçekleştirdi. Yoğun ilginin gösterildiği etkinliklere Lüleburgaz dışında yaşayan vatandaşlar da katıldı.

Odunpazarı Belediyesi, Yeni Yol Okulları ile bir protokol imzaladı. İmzalanan protokolle Covid-19 salgını nedeniyle eğitimde yaşanan aksaklıkları gidermek ve öğrencilere destek olmak amacıyla ortak çalışmalar yürütülmesi planlanıyor. İmzalanan protokole göre, Odunpazarı Gençlik Merkezleri tarafından belirlenen 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerine Yeni Yol Kişisel Gelişim Kursları tarafından uzaktan eğitim videoları ve deneme sınavları yapılacak. Yine Odunpazarı Gençlik Merkezleri tarafından belirlenen 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerine Yeni Yol Özel Öğretim kurslarının uygulamasından faydalanmalarına olanak sağlanacak. Ayrıca Uluslararası Bakalorya Projeleri'nde Odunpazarı Belediyesi ile Yeni Yol Okulları ortak çalışma yürütecek.

DİĞER

Bayramiç Belediyesi, Cittaslow (sakin şehir) üyeliği almak için geniş kapsamlı bir toplantı gerçekleştirdi. Bayramiç Belediye Başkanı Mert Uygun önderliğinde ilçe genelinde üyelik için oluşturulan komisyonun hazır bulunduğu toplantıda Cittaslow Türkiye Bilim Komitesi üyesi Prof. Dr. Murat Barkan üyelik kriterleri hakkında ayrıntılı bilgi verdi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Mersin Büyükşehir Belediyesi, Çorlu Belediyesi, Çiğli Belediyesi, Buca Belediyesi, Konak Belediyesi, Lüleburgaz Belediyesi, Amasra Belediyesi, Tarsus Belediyesi, Yenişehir Belediyesi 16-22 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirilen "Avrupa Hareketlilik Haftası" kapsamında çeşitli etkinlikler düzenliyor. Etkinlikler ağırlıklı olarak motorize trafiğin kısıtlanması, bisiklet ve yayaların sürdürülebilir ulaşım aktivitelerinin kullanımının yaygınlaştırılması üzerine olacak.

Ankara Kent Konseyi, Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar ile bir araya geldi. Ankara'nın gelişimine katkı sağlayacak birçok konunun masaya yatırıldığı ziyarette ortak yapılabilecek çalışmalar ele alındı. Ankara Kent Konseyi'nin bugüne kadar yaptığı çalışmaları değerlendiren Başkan Yaşar, "Kent konseyi ile Ankara'da bir hareketlilik başladı. Kentin kalkınmasından istihdamına, Ankara'nın ekonomik olarak büyümesi konusuna kadar çeşitli projeleri de belediye başkanlığına ve genel idareye götürmek için çaba sarf ediyorlar. Her düşüncenin temsil edildiği, kente sahip çıkan, kentin kültürel ve sosyal gelişimini destekleyen bu çalışmalar Ankara'nın unutulmaya yüz tutmuş ve varoluş nedenleri arasında olan bayramları yeniden halkın ve gençliğin önüne getirdi. Bu açıdan büyük bir hizmet yaptılar. Kent konseyinin halka faydası olacak projeleri üretmesini diliyorum. Sayın Halil İbrahim Yılmaz'ı çok başarılı bulduğum için bu ziyareti yaptım. Bütün kent konseyi üyelerine şükranlarımı sunuyorum" açıklamasında bulundu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Kore Cumhuriyeti'nin (Güney Kore) işbirliği yaptığı "2020 K-City Network Akıllı Şehirler Programı" kapsamında Güney Kore Cumhuriyeti yetkilileri büyükşehir belediyesi afet ve risk yönetimi birimlerini ziyaret etti. ASKİ, Ankara İtfaiyesi ve Fen İşleri Daire Başkanlığı'nın afet ve acil durum birimlerinde incelemelerde bulunan Güney Kore Heyeti, Başkent'te yaşanabilecek sel, taşkın, yangın ve karla mücadele durumlarında ve afet zamanlarında planlama ve risk modelleme konularında fikir ve hibe desteği sağlayacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, artan Covid-19 vakalarına dikkat çekmek için Başkent'in 5 noktasında "Koronavirüse Karşı Dikkat! Maske-Mesafe-Temizlik" yazılı binlerce tişört ve maske dağıttı. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş da konuyla ilgili olarak sosyal medyada yaptığı açıklamada "Gelin tişörtlerimizi gönüllü olarak üstünüzde taşıyın, hep birlikte salgınla mücadelemizi güçlendirelim" çağrısında bulundu.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, hafta sonları kentin farklı ilçelerinde yurttaşlarla buluşarak sorunları yerinde inceliyor, vatandaşların taleplerini dinliyor. Başkan Seçer ziyaretlerini Silifke İlçesi'ne bağlı Hüseyinler, Canbazlı, Keşlitürkmenli ve İmamlı Mahalleleri'yle sürdürdü.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nde gerçekleştirilen protokol törenine Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, Çukurova Üniversitesi Mimarlık Bölüm Başkanı Prof. Dr. Duygu Saban, Öğretim Üyesi Dr. Mustafa Yeğin, Öğretim Görevlisi Tolga Uzun ile büyükşehir bürokratları katıldı. Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar, "Kent ölçeğindeki tüm projelerimizi sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve ilgili tüm paydaşlarla beraber tasarlayarak üretmeyi, Adana yararına birlikte karar almayı hedefliyoruz. Bu kapsamda Çukurova Üniversitesi Mimarlık Fakültesi ile teknik işbirliği protokolü imzalandı. İmzalanan protokolle mimari projeler, ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenlenecek, birlikte tartışılacak ve hayata geçirilecek. Protokol kapsamında ilk proje olarak Çukurova Üniversitesi Yurdu önündeki Yaya Üst Geçidi Mimari Projesi çalışmalarına başlanacak" dedi.

Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından 23 Nisan-29 Ekim 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan Expo 2021 Hatay için gönüllü yapılanması çalışmaları devam ediyor. hataygonulluleri.org adresine gelen yaklaşık 850 gönüllü başvurusu değerlendirildi ve Covid-19 önlemleri kapsamında 50 kişilik gönüllü grubuyla ilk tanışma etkinliği düzenlendi. 7 Eylül Pazartesi günü gerçekleştirilen tanışma etkinliğinde gönüllüler Expo 2021 Hatay Gönüllü Koordinatörlüğü'nün yaptığı sunumla EXPO'ya, kent için sağlayacağı faydalara, gönüllü etkinliklerine ve bizzat görev alacakları iletişim, sosyal medya, bilişim ve saha faaliyetlerine ilişkin bilgilendirildi. Pandemi dolayısıyla 50 kişilik gruplar hâlinde sürdürülecek tanışma etkinliklerinin ikincisinin önümüzdeki aylarda yapılması planlanıyor.

Kadıköy Belediyesi'nin 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde açılışını gerçekleştirdiği "Atıksız Dükkan", ICLEI Europe (Avrupa Uluslararası Yerel Çevre Girişimleri Konseyi) tarafından iyi uygulama örnekleri arasında gösterildi. Kadıköy Belediyesi bu uygulamayla al- kullan- at döngüsünü kırmayı, sıfır atık yaşamın mümkün olabileceğini ve ilçede daha sürdürülebilir yaşamın nasıl teşvik edilebileceğini göstermeyi hedefliyor. ICLEI Europe'un iyi uygulama örnekleri arasında gösterdiği, yerel üreticilerin, kadın ve çiftçi kooperatiflerinin aracı olmadan tüketiciyle buluştuğu Atıksız Dükkan'da yerel tohumlardan üretilmiş, mevsiminde temin edilebilecek sağlıklı gıdaların yanı sıra günlük yaşam, temizlik, kişisel bakım ve mutfak eşyaları gibi uzun ömürlü ve ekolojik ürünler yer alıyor. Ambalajsız veya geri dönüştürülebilir ambalajlarla satılan ürünler tercihe göre cam kavanoz, bez torba veya evden getirilecek kaplarla tüketiciye sunuluyor.

Manavgat Belediyesi, Akdeniz Belediyeler Birliği (AKBB)'nin bu yıl beşincisini düzenlediği Akdeniz Belediyecilik Proje Yarışması'nda 2 ödüle birden layık görüldü. Yarışmada Manavgat Belediyesi Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı Aile Eğitim ve Sosyal Hizmet Merkezi projesi İyi Yönetişim ve Halkla İlişkiler Kategorisi'nde, Etüd Proje Müdürlüğü'nün Manavgat Kent Meydanı projesi ise Peyzaj, Plalama, Tasarım ve Uygulama Projeleri kategorisinde yine 3'lük ödüle layık görüldü. Belediye Başkanı Sözen, "Ödüllerimizin gerçek sahibi her zaman birlikte yürüdüğümüz Manavgat halkıdır. Hayırlı uğurlu olsun" dedi.

Menteşe Belediyesi, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği tarafından bu yıl 11'ncisi düzenlenen, 35 üye belediyenin 102 projeye başvurduğu Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması'nda "Pandemi Süresince Tarımsal Üretim Yel El Tohumla Desteklenmesi" projesiyle Sağlıklı Yaşam kategorisinde jüri özel ödülüne layık görüldü. Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği ailesine ve jüri üyelerine teşekkür eden Mentese Belediye Başkanı Bahattin Gümüş, "Üyesi olduğumuz Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nin düzenlediği Sağlıklı Şehirler En İyi Uygulama Yarışması'nda jüri özel ödülüne layık görüldüğümüz için mutluyuz, gururluyuz. Bu ödül pandemi sürecinde yerli üretimle ilgili yaptığımız çalışmaların ve üreticilerimize verdiğimiz desteğin bir nişanı. Demek ki Mentese Belediyesi olarak pandemi sürecinde doğru işlere imza atmışız. Aldığımız her ödül bizlerin daha çok çalışmasına vesile olurken sorumluluğumuzun da arttığını hatırlatıyor. Mentese Belediyesi olarak üretmeye, halkımızın yararına yeni projelerle hizmet vermeye devam edeceğiz." dedi.

